

Bruxelles, den **XXX**
[...](2021) **XXX** draft

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Retningslinjer for statsstøtte til bredbåndsnet

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Retningslinjer for statsstøtte til bredbåndsnet

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INDLEDNING	3
2	ANVENDELSESOMRÅDE, TYPE BREDBÅNDSNET, DEFINITIONER	5
2.1	Anvendelsesområde.....	5
2.2	Definitioner	6
2.3	De forskellige typer bredbåndsnet.....	8
2.3.1	Faste ultrahurtige accessnet.....	8
2.3.2	Mobile accessnet	8
2.3.3	Backhaulnet	9
3	VURDERING AF FORENELIGHED I HENHOLD TIL TRAKTATENS ARTIKEL 106, STK. 2	9
4	VURDERING AF FORENELIGHED I HENHOLD TIL TRAKTATENS ARTIKEL 107, STK. 3, LITRA C)	11
5	STØTTE TIL ETABLERING AF ELEKTRONISKE BREDBÅNDSKOMMUNIKATIONSNET	13
5.1	Første betingelse: fremme af udviklingen af en økonomisk aktivitet	13
5.1.1	Net, der fremmer økonomiske aktiviteter.....	13
5.1.2	Tilskyndelsesvirkning	13
5.1.3	Overholdelse af andre bestemmelser i EU-retten	14
5.2	Anden betingelse: Støtteforanstaltningen må ikke uretmæssigt påvirke samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse	14
5.2.1	Støttens positive virkninger.....	14
5.2.2	Behov for statslig intervention	14
5.2.3	Støtteforanstaltningens egnethed som politikinstrument	24
5.2.4	Støtteforanstaltningens proportionalitet	29
5.2.5	Negative virkninger for konkurrencen og samhandelen	38
5.2.6	Afvejning af støttens positive virkninger i forhold til de negative virkninger for konkurrencen og samhandelen.....	39
6	FORENELIGHEDSVURDERING AF FORANSTALTNINGER TIL UDBREDELSE AF TJENESTERNE	40
6.1	Sociale vouchers.....	41
6.2	Konnektivitetsvouchere.....	42

6.2.1	Første betingelse	43
6.2.2	Anden betingelse	43
7	GENNEMSIGTIGHED, RAPPORTERING, OVERVÅGNING.....	45
7.1	Gennemsigtighed.....	45
7.2	Rapportering.....	46
7.3	Overvågning	46
8	PLAN FOR EFTERFØLGENDE EVALUERING.....	46
9	AFSLUTTENDE BESTEMMELSER	48

1 INDLEDNING

- (1) Konnektivitet er den vigtigste byggesten i den digitale omstilling. Det er af strategisk betydning for vækst og innovation inden for alle økonomiske sektorer i Unionen og for social og territorial samhørighed.
- (2) Unionen har fastsat ambitiøse konnektivitetsmål i "gigabitmeddelelsen"¹, meddelelsen "Europas digitale fremtid i støbeskeen"², meddelelsen "Det digitale kompas"³ samt forslaget til afgørelse om etablering af politikprogrammet for 2030: "Vejen mod det digitale årti"⁴ ("politikprogrammet for det digitale årti").
- (3) I gigabitmeddelelsen opstillede Kommissionen følgende konnektivitetsmål for 2025: i) Alle europæiske husholdninger, både i landdistrikterne og i byerne, skal have adgang til internetkonnektivitet, der tilbyder en downloadhastighed på mindst 100 Mbps, og som kan opgraderes til gigabithastighed. ii) Gigabitkonnektivitet (download og upload på 1 Gbps) til alle samfundsøkonomiske drivkræfter som digitalintensive virksomheder, skoler, hospitaler og den offentlige forvaltning. iii) Alle byområder og større transportveje skal have en uafbrudt 5G-dækning.
- (4) I meddelelsen om Europas digitale fremtid i støbeskeen forklares det, at udtrykket "100 Mbps, og som kan opgraderes til gigabithastighed" afspejler Kommissionens forventning om, at husholdningerne, efterhånden som tiåret skrider frem, i stigende grad vil have brug for en hastighed på 1 Gbps.
- (5) Ifølge meddelelsen om det digitale kompas skal alle husstande i Unionen senest i 2030 være forbundet til et gigabitnet⁵, og alle befolkede områder skal have adgang til 5G. I forslaget om politikprogrammet for det digitale årti understreges følgende: "Behovet for båndbredde til upload og download i samfundet som hele vokser konstant. Senest i 2030 bør net med gigabithastigheder være tilgængelige på overkommelige vilkår for alle, der har behov for eller ønsker det."
- (6) For at nå Unionens mål for 2025 og 2030 er der behov for tilstrækkelige investeringer. Sådanne investeringer foretages hovedsagelig af kommercielle investorer og kan om nødvendigt suppleres med offentlige midler i overensstemmelse med statsstøttere reglerne. Meddelelsen om Europas digitale fremtid i støbeskeen viser et

---

¹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget af 14. september 2016, Konnektivitet med henblik på et konkurrencedygtigt digitalt indre marked — På vej mod et europæisk gigabitsamfund (COM(2016) 587 final).

² Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget af 19. februar 2020, Europas digitale fremtid i støbeskeen (COM(2020) 67 final).

³ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget af 9. marts 2021, Det digitale kompas 2030: Europas kurs i det digitale årti (COM(2021) 118 final).

⁴ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om etablering af politikprogrammet for 2030 — Vejen mod det digitale årti (COM(2021) 574 final, 2021/0293 (COD)).

⁵ På det nuværende udviklingsstadium kan fiber til hjemmet, fiber til bygningen og DOCSIS 3.1 (effektive kabelnet) levere downloadhastigheder på 1 Gbps.

anslået samlet investeringsunderskud på 65 mia. EUR om året til digital infrastruktur og digitale net i Unionen.

- (7) Covid-19-pandemien understregede den rolle, som velfungerende elektroniske kommunikationsnet spiller for mennesker, virksomheder og offentlige institutioner. Den 27. maj 2020 fremlagde Kommissionen sit forslag til en større genopretningsplan for at afbøde de økonomiske og sociale konsekvenser af pandemien, NextGenerationEU⁶. En af de vigtigste prioriteter i genopretnings- og resiliensfaciliteten⁷ ("RRF") er at støtte den digitale omstilling gennem konnektivtetsforanstaltninger, der navnlig tager sigte på at slå bro over den digitale kløft mellem byområder og landdistrikter og afhjælpe markedssvigt med hensyn til etablering af velfungerende net. Forordningen kræver, at hver medlemsstat afsætter mindst 20 % af de tildelte midler til foranstaltninger, der fremmer den digitale omstilling.
- (8) Desuden kan elektroniske kommunikationsnet bidrage til at nå bæredygtighedsmålene. Unionens mål om klimaneutralitet senest i 2050 som fastsat i meddelelsen om den europæiske grønne pagt⁸ kan ikke nås uden en grundlæggende digital omstilling af samfundet. Et af de afgørende elementer i Unionens digitale omstilling er udviklingen af sikre og velfungerende elektroniske kommunikationsnet, der bidrager til at yde et vigtigt bidrag til Unionens vigtigste miljømål. Samtidig vil selve de elektroniske kommunikationsnet skulle blive mere bæredygtige og energi- og ressourceeffektive.
- (9) Sektoren for elektronisk kommunikation har gennemgået en omfattende liberaliseringsproces og er nu undergivet sektorregulering. Den europæiske kodeks for elektronisk kommunikation ("kodeksen") blev oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972⁹. Kodeksen fastlægger rammebestemmelserne for elektronisk kommunikation, herunder de nationale tilsynsmyndigheders mulighed for at pålægge virksomheder med en stærk markedsposition forpligtelser vedrørende adgang¹⁰. Engrosmarkedet for lokal adgang på et fast sted er underlagt forhåndsregulering i næsten alle medlemsstater. En sådan regulering er vigtig for at fremme konkurrencedygtige markeder, tilskynde til investeringer og øge forbrugernes valgmuligheder. Yderligere etablering af bredbåndsnet kræver fortsat indgriben fra de nationale tilsynsmyndigheder, bl.a. på grund af deres rolle med hensyn til at sikre effektiv konkurrence i sektoren for elektronisk kommunikation.

---

⁶ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget af 27. maj 2020, Et vigtigt øjeblik for Europa: Genopretning og forberedelser til den næste generation (COM(2020) 456 final).

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17) og Rådets forordning (EU) 2020/2094 af 14. december 2020 om oprettelse af et EU-genopretningsinstrument til støtte for genopretningen efter covid-19-krisen (EUT L 433I af 22.12.2020, s. 23).

⁸ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget af 11. december 2019, "Den europæiske grønne pagt" (COM(2019) 640 final).

⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972 af 11. december 2018 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation (EUT L 321 af 17.12.2018, s. 36).

¹⁰ Jf. artikel 73 i direktiv (EU) 2018/1972.

- (10) Konkurrencepolitikken og navnlig statsstøttereglerne spiller en vigtig rolle med hensyn til at opfylde målene i den digitale strategi og udvikle en koordineret investeringsstrategi for konnektivitet. Formålet med statsstøttekontrol i bredbåndssektoren er at sikre, at statsstøtteforanstaltningerne resulterer i en større bredbåndsdækning og -anvendelse, end det ville være tilfældet uden statsstøtte. Samtidig skal den understøtte tjenester af højere kvalitet til mere overkommelige priser og konkurrencefremmende investeringer. Statsstøtte bør så vidt muligt begrænse risikoen for fortrængning af private investeringer, ændring af de kommercielle investeringsincitament og i sidste instans konkurrencefordrejninger, som strider mod den fælles interesse.
- (11) I 2020 iværksatte Kommissionen en evaluering af bredbåndsretningslinjerne fra 2013¹¹ for at vurdere, om de stadig var egnede til formålet. Resultaterne¹² viste, at reglerne i princippet fungerer godt. Evalueringen viste imidlertid også, at der er behov for visse målrettede justeringer. Bredbåndsretningslinjerne bør navnlig tilpasses for at afspejle den seneste lovgivningsmæssige udvikling, de nuværende prioriteter samt ændringer i markederne og den teknologiske udvikling¹³.

2 ANVENDELSESOMRÅDE, TYPE BREDBÅNDSNET, DEFINITIONER

2.1 Anvendelsesområde

- (12) For at forhindre, at statsstøtte fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene på det indre marked og påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne betydeligt, fastsættes i artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde ("traktaten") princippet om forbud mod statsstøtte¹⁴. I visse tilfælde kan statsstøtte dog være forenelig med det indre marked i medfør af traktatens artikel 107, stk. 2 og 3.
- (13) Medlemsstaterne skal anmelde statsstøtte i henhold til traktatens artikel 108, stk. 3, med undtagelse af foranstaltninger, der opfylder betingelserne i Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014¹⁵.
- (14) Disse retningslinjer indeholder retningslinjer for, hvordan Kommissionen på grundlag af traktatens artikel 106, stk. 2, artikel 107, stk. 3, litra c), og artikel 107, stk. 2, litra a), vil vurdere foreneligheden af statsstøtte til etablering og/eller udbredelse af faste og mobile elektroniske bredbåndsnet.

---

¹¹ Meddelelse fra Kommissionen af 26. januar 2013, EU-retningslinjer for statsstøttereglernes anvendelse i forbindelse med hurtig etablering af bredbåndsnet (EUT C 25 af 26.1.2013, s. 1) ("bredbåndsretningslinjerne" fra 2013).

¹² Se arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene om resultaterne af evalueringen af 7. juli 2021 (SWD(2021) 195 final).

¹³ Se arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene — Executive summary of the evaluation of the State Aid rules for broadband infrastructure deployment (SWD(2021) 194 final).

¹⁴ Se også afsnit 2.1 i bredbåndsretningslinjerne.

¹⁵ Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108 (EUT L 187 af 26.6.2014, s. 1).

- (15) Offentlig intervention, der ikke opfylder en af betingelserne i traktatens artikel 107, stk. 1, udgør ikke statsstøtte¹⁶. De er derfor ikke underlagt principperne for vurdering af foreneligheden i disse retningslinjer.
- (16) EU-finansiering, der forvaltes centralt af Unionens institutioner, agenturer, fællesforetagender eller andre EU-organer, og som ikke direkte eller indirekte er under medlemsstaternes kontrol¹⁷, udgør ikke statsstøtte.
- (17) Støtte til etablering og/eller udbredelse af elektroniske bredbåndskommunikationsnet må ikke ydes til kriseramte virksomheder som defineret i Kommissionens rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte ikkefinansielle virksomheder¹⁸.
- (18) Ved vurderingen af støtte til en virksomhed, der ikke har efterkommet et krav om tilbagebetaling efter en tidligere beslutning fra Kommissionen, hvor tildelt støtte er erklæret ulovlig og uforenelig med det indre marked, vil Kommissionen tage hensyn til det støttebeløb, der endnu ikke er tilbagebetalt¹⁹.

2.2 Definitioner

- (19) I disse retningslinjer forstås ved:
- a) "*elektronisk bredbåndskommunikationsnet*": et net, der kan levere højhastighedsadgang til internettet via forskellige teknologier, og som omfatter aktive og passive komponenter
  - b) "*fast net*": et elektronisk kommunikationsnet, der leverer højhastighedsdatatransmissionstjenester til slutbrugere på et fast sted ved hjælp af en række forskellige teknologier, herunder kabel, digital abonnentlinje ("DSL"), fiberoptik og trådløs teknologi
  - c) "*mobilnet*": et trådløst elektronisk kommunikationsnet, som leverer konnektivitet til slutbrugere på et hvilket som helst sted i det område, der er dækket af nettet, og som anvender forskellige generationer af mobilteknologi (2G, 3G, 4G, 5G, 6G osv.)
  - d) "*accessnet*": det segment af et elektronisk bredbåndskommunikationsnet, der forbinder backhaulnettet med slutbrugeren

---

¹⁶ Bilag II indeholder en omfattende, men ikke udtømmende oversigt over tilfælde, hvor statsstøttereglerne anvendelse eller forekomsten af statsstøtte kan udelukkes.

¹⁷ Det gælder f.eks. finansiering under Connecting Europe-faciliteten (CEF) — Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1153 af 7. juli 2021 om oprettelse af Connecting Europe-faciliteten og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1316/2013 og (EU) nr. 283/2014 (EUT L 249 af 14.7.2021, s. 38).

¹⁸ Meddelelse fra Kommissionen, Rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte ikke-finansielle virksomheder (EUT C 249 af 31.7.2014, s. 1).

¹⁹ Se dom afsagt af Retten i Første Instans af 13. september 1995, TWD mod Kommissionen, forenede sager T-244/93 og T-486/93, ECLI:EU:T:1995:160, præmis 56. Se også meddelelse fra Kommissionen, Kommissionens meddelelse om tilbagesøgning af ulovlig og uforenelig statsstøtte (EUT C 247 af 23.7.2019, s. 1).

- e) "*backhaulnet*": den del af det elektroniske bredbåndskommunikationsnet, der udgør det mellemliggende led mellem backbonenettet og accessnettet, og som ikke tilslutter slutbrugere
- f) "*backbonenet*": det hovednet, der forbinder backhaulnet. Det består af den del af nettet, hvor alle slutbrugeres trafik aggregeres, og som forbinder forskellige områder eller regioner
- g) "*aktivt net*": et bredbåndsnat med aktive komponenter (f.eks. transpondere, routere og switches, radiobasestationer, kontrol- og administrationsservere) og passive komponenter (f.eks. kabelkanaler, master, mørke fiber, skabe og mandehuller)
- h) "*passivt net*": et bredbåndsnat uden nogen aktiv komponent, som typisk omfatter den fysiske del af nettet (rør, master, kabelkanaler, nedgangsbrønde, mandehuller, gadeskabe, tårne og master osv.) og bredbåndskabler (mørk fiber, kobberkabler osv.)
- i) "*hastighed*": en forbindelses ydeevne baseret på antallet af bit pr. sekund som defineret i punkt 5 i bilag I
- j) "*ultrahurtigt accessnet*": et accessnet, der leverer en downloadhastighed på mindst 100 Mbps som defineret i punkt (19)i)
- k) "*slutbruger*": en fysisk eller juridisk person (borgere, virksomheder, offentlige forvaltninger), der anvender eller anmoder om elektroniske kommunikationstjenester
- l) "*relevant tidshorison*t": en tidshorison, der anvendes til at verificere planlagte private investeringer, og som svarer til tidsrammen for den planlagte etablering af det offentligt finansierede net, fra tidspunktet for offentliggørelsen af den offentlige høring om den planlagte offentlige intervention og indtil nettets idriftsættelse (levering af engros- og/eller detailtjenester). Den relevante tidshorison må ikke være kortere end to år
- m) "*overbygning*": etablering af et offentligt finansieret net ud over et eller flere privatfinansierede net
- n) "*fortrængning af private investorer*": at offentlige udgifter nedbringer eller endog eliminerer private udgifter, f.eks. når en privat investering i et fast net og/eller et mobilnet indstilles, afvikles, ikke finder sted som planlagt eller modvirkes som følge af statslig subsidiering af en alternativ investering
- o) "*væsentlig forbedring*": en væsentlig forbedring, der opnås af de offentligt finansierede net, og som medfører betydelige nye infrastrukturinvesteringer i de elektroniske kommunikationsnet og betydelig ny kapacitet på markedet i form af tilgængelige bredbåndstjenester, -kapacitet eller -hastighed eller andre relevante karakteristika ved nettet og konkurrence

2.3 De forskellige typer bredbåndsnet

- (20) Med henblik på vurdering af statsstøtte sondres der i disse retningslinjer mellem faste ultrahurtige accessnet, mobilaccessnet og backhaulnet som defineret i afsnit 2.3.1-2.3.3.

2.3.1 Faste ultrahurtige accessnet

- (21) Med henblik på vurdering af statsstøtte betragtes faste ultrahurtige accessnet i disse retningslinjer som net, der leverer downloadhastighed på mindst 100 Mbps på et fast sted som defineret i punkt (19)j).
- (22) På det nuværende teknologiske udviklingstrin findes der forskellige typer faste ultrahurtige accessnet, herunder: i) fiberbaserede net (FTTx)²⁰ og ii) avancerede opgraderede kabelnet, der som minimum anvender standarden "DOCSIS 3.0". Trådløse net, såsom visse faste trådløse accessnet²¹ og i fremtiden også satellitnet²², kan også levere ultrahurtige bredbåndstjenester.

2.3.2 Mobile accessnet

- (23) På det nuværende stadie af den markeds-mæssige og teknologiske udvikling sameksisterer flere generationer af mobile teknologier²³.
- (24) Overgangen til hver ny mobilgeneration sker normalt gradvis²⁴. På nuværende tidspunkt vil 4G-net fortsat blive udrullet i visse dele af Europa, og udrulningen af

---

²⁰ FTTx henviser til forskellige typer net, herunder fiber til bygningen (FTTB), fiber til hjemmet (FTTH), fiber til lokalerne (FTTP) eller fiber til gadeskabet (FTTC). FTTC-net er imidlertid kun i stand til at levere ultrahurtige tjenester, når der anvendes vektorisering (teknologi, der forbedrer ydeevnen af VDSL).

²¹ Navnlig faste trådløse accessnet baseret på 5G-teknologi og muligvis også andre trådløse teknologier, der omfatter faste radioløsninger, navnlig den næste generation af wi-fi (Wi-Fi6).

²² Satellitbaserede løsninger anvendes i øjeblikket for det meste i fjerntliggende eller isolerede områder i situationer, hvor de kan levere et passende niveau af faste elektroniske kommunikationstjenester. Selv om de satellitter, der i øjeblikket er til rådighed i Unionen, stadig ikke er i stand til at levere ultrahurtige bredbåndstjenester, forventes mere avancerede satellitter, der i væsentlig grad kan forbedre kvaliteten af bredbåndstjenesterne og levere ultrahurtige hastigheder, at blive tilgængelige i fremtiden (f.eks. "Very High Throughput Satellites"). Satellitter forventes også at spille en væsentlig rolle i leveringen af tjenesteydelser til de offentlige myndigheder. Desuden er der flere konstellationer af satellitter i lavt kredsløb (LEO) under forberedelse, og de forventes at kunne reducere latenstiden og omkostningerne ved tjenesterne for slutbrugerne.

²³ Frekvensbåndenes spredningsmønstre bestemmer deres anvendelse. Blandt de tre pionerbånd, der skal anvendes til 5G-tjenester, vurderes det f.eks., at 700 MHz er egnet til dækning i brede områder og indendørs, 3,6 GHz (3,4-3,8 GHz) er kendetegnet ved høj kapacitet og høj dækning, 26 GHz (24,25-27,5 GHz) vil sandsynligvis blive udrullet i byområder og hotspots i forstæder med meget stor efterspørgsel, f.eks. transportknudepunkter, underholdningssteder, industri- eller detailområder eller langs større veje og jernbanespor i landdistrikter og vil ikke blive brugt til at sikre dækning af store områder. Nye mobilgenerationer kan også bruge frekvensbånd, der oprindeligt blev brugt til tidligere generationer.

²⁴ Celleteknologier har haft en livscyklus på ca. 20 år fra lancering. Flere efterfølgende versioner af 2G (såkaldte "Enhanced 2G" eller 2.xG) var bedre end 2G. Trinvis opgraderinger i forhold til 3G (de såkaldte 3.xG-versioner) havde bedre ydeevne end 3G. Også i forbindelse med 4G er 4.5G-cellekommunikationssystemet bedre end 4G i flere henseender. 4.5G er resultatet af LTE-udviklingen, hvis forløber var LTE-Advanced. Selvstændige 5G-net kan give betydelige forbedringer med hensyn til

ikke selvstændige 5G-net er baseret på det eksisterende 4G LTE-net ("Long-Term Evolution"). I en næste fase vil 5G-nettet blive selvstændigt og ikke baseret på LTE. I modsætning til tidligere generationer af mobilteknologi forventes selvstændige 5G-net at muliggøre mere effektive mobile datatjenester, herunder med lavere latenstid og større transmissionskapacitet, samt muliggøre avancerede brugsscenarier og applikationer.

- (25) For at sikre den mest effektive og virkningsfulde udnyttelse af radiofrekvenserne kan medlemsstaterne knytte betingelser til individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser, såsom forpligtelser vedrørende dækning og tjenestekvalitet. Sådanne forpligtelser kan omfatte geografisk dækning og/eller befolkningsdækning med visse minimumskrav til tjenestekvalitet²⁵.

2.3.3 Backhaulnet

- (26) Backhaulnet er nødvendige for at opretholde både faste og mobile accessnet. Backhaulnet kan være baseret på kobber-, fiberoptik-, mikrobølge- og satellitløsninger²⁶.

3 VURDERING AF FORENELIGHED I HENHOLD TIL TRAKTATENS ARTIKEL 106, STK. 2

- (27) I nogle tilfælde kan medlemsstaterne definere udbud af elektroniske bredbåndskommunikationstjenester som en tjeneste af almindelig økonomisk interesse som omhandlet i traktatens artikel 106, stk. 2²⁷, og yde offentlig finansiering til etablering af et net, der kan levere sådanne tjenester på dette grundlag.
- (28) I sådanne tilfælde vil medlemsstaternes foranstaltninger blive vurderet i henhold til de regler, der gælder for statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste ("pakken vedrørende tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse")²⁸. Disse retningslinjer

---

hastighed og latenstid og samtidig understøtte en større tæthed af forbundne enheder i forhold til tidligere generationer.

²⁵ For eksempel kræver de dækningsforpligtelser, der er knyttet til visse frekvensbånd, afhængigt af frekvenstype en dækning af en vis procentdel af befolkningen og/eller territoriet og minimumskvalitetskrav med hensyn til hastighed og latenstid. Dækningsforpligtelserne skal typisk opfyldes inden for en periode på op til fem år fra tildelingen af det relevante spektrum og undtagelsesvist op til syv år.

²⁶ I de første generationer af celleteknologien blev backhaul, fra radiobasestationen til mobilradiocentralen, hovedsagelig leveret via punkt-til-punkt-mikrobølgeforbindelser. Udrulningen af LTE og indførelsen af 5G har ført til højere backhaulkrav og øget brug af optiske fibernet til også at forbinde basestationer.

²⁷ Ifølge retspraksis skal virksomheder, der har fået overdraget at udføre en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse, have fået overdraget denne opgave ved en retsakt fra en offentlig myndighed. Eksempelvis kan en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse betros en erhvervsdrivende ved en koncession til offentlig tjeneste. Se dom afsagt af Retten i Første Instans af 13. juni 2000, EPAC — Empresa para a Agroalimentação e Cereais, SA mod Kommissionen, forenede sager T-204/97 og T-270/97, ECLI:EU:T:2000:148, præmis 126, og dom afsagt af Retten i Første Instans af 15. juni 2005, Fred Olsen, SA mod Kommissionen, T-17/02, ECLI:EU:T:2005:218, præmis 186, 188-189.

²⁸ Pakken vedrørende tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse omfatter Kommissionens meddelelse om anvendelsen af Den Europæiske Unions statsstøtteregler på kompensation for levering af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse (EUT C 8 af 11.1.2012, s. 4), Kommissionens afgørelse af 20. december 2011 om anvendelse af bestemmelserne i artikel 106, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste ydet til visse virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse (EUT L 7 af 11.1.2012, s. 3),

illustrerer kun definitionen af en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse ud fra reglerne i pakken på elektronisk bredbåndskommunikation i lyset af de sektorspecifikke forhold.

- (29) Medlemsstaterne kan definere etablering og/eller drift af et bredbåndsnat som en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse på følgende betingelser:
- a) Projektet skal kun afhjælpe et markedssvigt i ikketilsluttede områder, dvs. hvor det kan påvises, at private investorer ikke er i stand til at levere tilstrækkelig bredbåndsdækning til alle brugere inden for den relevante tidshorisont, således at en betydelig del af befolkningen ikke vil blive tilsluttet²⁹. Kommissionen er af den opfattelse, at etableringen af et parallelt konkurrencedygtigt og offentligt støttet bredbåndsnat i områder, hvor private investorer i forvejen har investeret i et bredbåndsnat (eller er ved at udbygge nettet yderligere) og allerede leverer konkurrencedygtige bredbåndstjenester med en tilstrækkelig dækning, ikke kan betragtes som en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse efter EUF-traktatens artikel 106, stk. 2³⁰. Når det kan påvises, at private investorer ikke er i stand til inden for den relevante tidshorisont at levere tilstrækkelig dækning³¹ til alle slutbrugere, således at en stor del af befolkningen ikke vil være tilsluttet, kan en virksomhed få overdraget udførelsen af en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse for at sikre konnektivitet for den del af befolkningen, der ikke er forbundet, i overensstemmelse med de regler, der gælder for statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste.

Kommissionens meddelelse om Den Europæiske Unions rammebestemmelser for statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste (2011) (EUT C 8 af 11.1.2012, s. 15) og Kommissionens forordning af 25. april 2012 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte ydet til virksomheder, der udfører tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse (EUT L 114 af 26.4.2012, s. 8). På tidspunktet for udarbejdelsen af disse retningslinjer indledte Kommissionen proceduren for evaluering af statsstøttereglerne for sociale og sundhedsmæssige tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse og af Kommissionens forordning (EU) nr. 360/2012.

²⁹ Ved gennemførelsen af bestemmelserne om forsyningspligt i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972 af 11. december 2018 om indførelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation (omarbejdning) (EUT L 321 af 17.12.2018, s. 36) kan en medlemsstat pålægge en forsyningspligt og potentiel kompensation herfor, hvis den under hensyntagen til resultaterne af den geografiske undersøgelse foretaget i overensstemmelse med nævnte direktiv, og om nødvendigt eventuel supplerende dokumentation har påvist, at tilgængeligheden på et fast sted af en tilstrækkelig bredbåndsinternetadgangstjeneste og af en talekommunikationstjeneste som defineret i direktivet ikke kan sikres på normale kommercielle vilkår eller gennem andre mulige offentlige politikredskaber på sit nationale område eller forskellige dele heraf.

³⁰ Se punkt 49 i Kommissionens meddelelse om anvendelsen af Den Europæiske Unions statsstøtteregler på kompensation for levering af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse. Se også præmis 154 i Rettens dom af 16. september 2013, Colt Télécommunications France mod Kommissionen, T-79/10, ECLI:EU:T:2013:463, og Kommissionens beslutning C(2016) 7005 final af 7. november 2016 i sag SA.37183 (2015/NN) — Frankrig — Plan France Très Haut Débit, betragtning 263 (EUT C 68 af 3.3.2017, s. 1).

³¹ De net, der skal tages i betragtning ved vurderingen af behovet for en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse, bør altid være af samme kategori (afhængigt af niveauet af de tjenesteydelser, der er defineret som tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse).

- b) Nettet skal tilbyde universel konnektivitet for alle beboelses- og forretningslokaler i målområdet. Støtten til tilslutning af virksomheder er ikke tilstrækkelig³².
  - c) Nettet skal være teknologineutralt³³ og skal tilbyde engrostenester³⁴ (detailtjenester er udelukket)³⁵.
  - d) Leverandøren af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse skal tilbyde alle mulige former for åben engrosadgang på et ikkediskriminerende grundlag, der fremmer udbuddet af konkurrencedygtige og prismæssigt overkommelige tjenester til slutbrugerne.
- (30) Når udbyderen af opgaven i forbindelse med tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse også er en vertikalt integreret bredbåndsoperatør, bør der træffes tilstrækkelige sikkerhedsforanstaltninger for at undgå interessekonflikter, urimelig forskelsbehandling og eventuelle andre skjulte indirekte fordele³⁶.

4 VURDERING AF FORENELIGHED I HENHOLD TIL TRAKTATENS ARTIKEL 107, STK. 3, LITRA C)

- (31) Kommissionen vil kun anse statsstøtte til etablering og/eller udbredelse af elektroniske bredbåndskommunikationsnet for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis støtten bidrager til udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner (første betingelse), og når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse (anden betingelse).

³² I overensstemmelse med punkt 50 i Kommissionens meddelelse om anvendelsen af Den Europæiske Unions statsstøtteregler på kompensation for levering af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse. Se også Kommissionens beslutning C(2006) 436 final af 8. marts 2006, sag N 284/05 — Irland — Regional broadband Programme: Metropolitan Area Networks ("MANs"), phases II and III (EUT C 207 af 30.8.2006, s. 3), og Kommissionens beslutning C(2007) 3235 final af 10. juli 2007, sag N 890/06 — Frankrig — Aide du Sicoval pour un réseau de très haut débit (EUT C 218 af 18.9.2007, s.1).

³³ Et net bør være teknologineutralt og dermed gøre det muligt for de adgangssøgende at benytte en hvilken som helst af de tilgængelige teknologier til at levere tjenester til slutbrugerne i overensstemmelse med de påtænkte parametre for den offentlige intervention.

³⁴ Se Kommissionens afgørelse C(2016) 7005 final af 7. november 2016 i sag SA.37183 (2015/NN) — Frankrig — Plan France Très Haut Débit (EUT C 68 af 3.3.2017, s. 1), i henhold til hvilken operatøren ikke må levere detailtjenester (betragtning 163 i afgørelsen).

³⁵ Denne begrænsning er berettiget af, at detailoperatører, der opererer på markedsvilkår, normalt kan levere kommunikationstjenester til slutbrugere til en konkurrencedygtig pris, så snart der er etableret et bredbåndsnet, som giver mulighed for generel tilslutning.

³⁶ Sådanne sikkerhedsforanstaltninger bør især omfatte en forpligtelse til regnskabsadskillelse og eventuelt også oprettelse af et selskab, der strukturelt og retligt set er adskilt fra den vertikalt integrerede operatør. Et sådant selskab bør være eneansvarligt for at udføre en opgave i forbindelse med tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, det har fået pålagt.

(32) I sin forenelighedsvurdering undersøger Kommissionen følgende aspekter:

- a) Under den første betingelse undersøger Kommissionen, om støtten har til formål at fremme udviklingen af visse erhvervsgrene, herunder navnlig:
  - (i) den økonomiske aktivitet, der fremmes ved støtteforanstaltningen
  - (ii) støttens tilskyndelsesvirkning, hvilket betyder, at den ændrer de pågældende virksomheders adfærd på en sådan måde, at de iværksætter yderligere aktiviteter, som de ikke ville have iværksat uden støtten, eller de ville have iværksat dem i mere begrænset omfang, på en anden måde eller et andet sted
  - (iii) eksistensen af en overtrædelse af enhver bestemmelse i EU-retten i forbindelse med den pågældende foranstaltning.
- b) Under den anden betingelse foretager Kommissionen en afvejning af de positive virkninger af den påtænkte støtte og de negative virkninger, som støtten kan have på det indre marked, i form af forvrejning af konkurrencevilkårene og negative virkninger for samhandelen som følge af støtten, navnlig:
  - (i) støttens tilskyndelsesvirkning
  - (ii) hvorvidt støtten er nødvendig og målrettet de situationer, hvor den kan føre til en væsentlig forbedring, som markedsmekanismerne ikke i sig selv kan frembringe, f.eks. afhjælpning af et markedssvigt eller et retfærdigheds- eller samhörighedsproblem
  - (iii) om støtten er et passende politisk instrument til at opfylde dens mål
  - (iv) om støtten står i et rimeligt forhold til og er begrænset til det minimum, som er nødvendigt for at nå målet, og stimulerer yderligere investeringer eller aktiviteter i det pågældende område
  - (v) om støtten er gennemsigtig: For at måle og minimere indvirkningen på det indre marked skal de berørte parter, offentligheden og Kommissionen have let adgang til oplysninger om den tildelte støtte
  - (vi) støttens negative virkninger for konkurrencen og samhandelen mellem medlemsstaterne.

(33) Som et sidste skridt vil Kommissionen afveje støtteforanstaltningens identificerede negative virkninger på det indre marked og den planlagte støttes positive virkninger for de støttede økonomiske aktiviteter. Hvis en af betingelserne i punkt (32) ikke er opfyldt, erklæres støtten uforenelig med det indre marked.

(34) De enkelte skridt i Kommissionens vurdering af støtte til etablering og udbredelse af elektroniske bredbåndskommunikationsnet beskrives nærmere i afsnit 5, 6, 7 og 8.

5 STØTTE TIL ETABLERING AF ELEKTRONISKE BREDBÅNDSKOMMUNIKATIONSNET

- (35) Kommissionen mener, at markedet for faste bredbåndstjenester adskiller sig fra markedet for mobile bredbåndstjenester³⁷. Reglerne for vurdering af støtte kan derfor variere, alt efter hvilket marked der er tale om.

5.1 Første betingelse: fremme af udviklingen af en økonomisk aktivitet

5.1.1 Net, der fremmer økonomiske aktiviteter

- (36) Medlemsstaterne skal udpege de økonomiske aktiviteter, der vil blive fremmet som følge af støtten (f.eks. etablering af faste net til levering af effektive faste kommunikationstjenester eller etablering af mobilnet til levering af højtydende mobile tale- og datatjenester), og forklare, hvordan udviklingen af disse aktiviteter støttes.
- (37) Støtte til etablering af faste net og støtte til etablering af mobilnet kan fremme udviklingen af en række økonomiske aktiviteter ved at øge konnektiviteten og adgangen til elektroniske kommunikationsnet for borgere, virksomheder og offentlige forvaltninger. En sådan støtte kan fremme udviklingen af økonomiske aktiviteter i områder, hvor sådanne enten ikke var til stede eller kun var sikret på et niveau, der ikke i tilstrækkelig grad ville opfylde forbrugernes behov.

5.1.2 Tilskyndelsesvirkning

- (38) Støtte kan kun anses for at bidrage til udviklingen af en økonomisk aktivitet, hvis den har en tilskyndelsesvirkning.
- (39) Støtte har en tilskyndelsesvirkning, hvis den tilskynder støttemodtageren til at ændre adfærd i retning af udvikling af en bestemt økonomisk aktivitet, der støttes, som den ikke ville have iværksat inden for samme tidsramme eller kun ville have iværksat på en begrænset eller anden måde eller et andet sted, hvis støtten ikke blev ydet.
- (40) Støtten må ikke gå til dækning af omkostningerne ved en aktivitet, som virksomheden under alle omstændigheder ville have iværksat, eller kompensere for den normale forretningsmæssige risiko ved en økonomisk aktivitet³⁸.
- (41) Påvisning af en tilskyndelsesvirkning af støtte til etablering af faste net eller mobilnet indebærer verifikation gennem kortlægning og offentlig høring som beskrevet i afsnit 5.2.2.4.1 og 5.2.2.4.2 af, hvorvidt interessenterne har investeret i eller har til hensigt at investere i henholdsvis faste net eller mobilnet i målområderne inden for den relevante tidshorisont. Hvis en lignende investering ville blive foretaget i området selv uden støtten, kan det konkluderes, at støtten ikke har en tilskyndelsesvirkning. Hvis en

---

³⁷ Hvis omkostningerne ved etablering af et fast net er meget høje, kan et højtydende mobilnet anvendes som et alternativ til et fast net. Der er dog stadig betydelige kvalitative forskelle mellem de to teknologier. I modsætning til faste net giver mobilnet slutbrugerne mulighed for at være i bevægelse, mens de kommunikerer (f.eks. i en bil). På den anden side giver faste net en højere grad af stabilitet og sikkerhed, navnlig med hensyn til datatransmission. I øjeblikket anvender slutbrugerne typisk begge teknologier som komplementære produkter og ikke som substitutionsprodukter.

³⁸ Se Domstolens dom af 13. juni 2013, HGA m.fl. mod Kommissionen, C-630/11 P til C-633/11 P, ECLI:EU:C:2013:387, præmis 104.

operatør f.eks. er underlagt retlige forpligtelser, såsom forpligtelser til at sikre en vis dækning af målområdet i henhold til forpligtelser vedrørende dækning og tjenestekvalitet, der er knyttet til brugsretten til visse radiofrekvenser til etablering af mobilnet, kan statsstøtte ikke anvendes til at opfylde sådanne forpligtelser, da den sandsynligvis ikke vil have en tilskyndelsesvirkning og derfor sandsynligvis ikke vil være forenelig med det indre marked. Der kan dog ydes statsstøtte for at sikre en tjenestekvalitet, der er højere end kravene i sådanne forpligtelser.

5.1.3 *Overholdelse af andre bestemmelser i EU-retten*

- (42) Hvis en statsstøtteforanstaltning, de betingelser, den er forbundet med (herunder dens finansieringsmåde, når denne udgør en integrerende del af statsstøtteforanstaltningen), eller de aktiviteter, den finansierer, udgør en overtrædelse af en bestemmelse eller generelle principper i EU-lovgivningen, kan støtten ikke betragtes som forenelig med det indre marked³⁹. Dette kan være tilfældet for støtteforanstaltninger, hvor tildelingen af støtte er betinget af, at støttemodtageren har sit hovedsæde eller er etableret i den pågældende medlemsstat, eller at støtten er underlagt klausuler, der direkte eller indirekte kræver en bestemt oprindelse for produkter eller udstyr, f.eks. krav om, at støttemodtageren skal købe indenlandsk producerede produkter.

5.2 **Anden betingelse: Støtteforanstaltningen må ikke uretmæssigt påvirke samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse**

5.2.1 *Støttens positive virkninger*

- (43) Medlemsstaterne skal beskrive, om og i givet fald hvordan støtten vil have positive virkninger.
- (44) Medlemsstaterne kan beslutte at udforme statsstøtteforanstaltninger, der bidrager til at nå målene for Unionens digitale politik, og mere specifikt til at mindske den "digitale kløft". De kan vælge at gribe ind for at rette op på sociale eller regionale uligheder eller for at nå ligestillingsmål, dvs. som en metode til at forbedre adgangen til et vigtigt middel til kommunikation og deltagelse i samfundet og dermed forbedre den sociale og territoriale samhørighed. Endvidere kan medlemsstaterne beslutte at udforme statsstøtteforanstaltninger, der også bidrager til at fremme opfyldelsen af målene i den grønne pagt og fremme bæredygtige grønne investeringer på tværs af alle sektorer.

5.2.2 *Behov for statslig intervention*

- (45) Statsstøtte bør kun ydes i situationer, hvor støtten kan føre til en væsentlig forbedring, som markedet alene ikke kan levere.
- (46) Som følge af tæthedsfordele er etableringen af bredbåndsnet generelt mere rentabel de steder, hvor der er en større og koncentreret potentiel efterspørgsel, dvs. i tætbefolkede områder. På grund af de høje faste investeringsomkostninger stiger enhedsomkostningerne markant, når befolkningstætheden falder. Når bredbåndsnet etableres på kommercielle vilkår, dækker de således oftest kun en del af befolkningen

---

³⁹ Domstolens dom af 22. september 2020, Østrig mod Kommissionen, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, præmis 44.

på et rentabelt grundlag. Statsstøtteforanstaltninger kan under visse omstændigheder korrigere markedssvigt og derved få markederne til at fungere mere effektivt og fremme konkurrenceevnen.

- (47) Der er tale om markedssvigt, hvis ikke markederne af sig selv uden offentlig intervention kan levere et effektivt resultat for samfundet. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvis visse investeringer ikke bliver foretaget, selv om de økonomiske fordele for samfundet er større end omkostningerne⁴⁰. I sådanne tilfælde kan statsstøtte få positive virkninger, og den samlede effektivitet kan forbedres gennem en tilpasning af interessenteres økonomiske incitamenter.
- (48) I sektoren for mobilnet og faste net er én form for markedssvigt forbundet med positive eksternaliteter, som markedsoperatørene ikke internaliserer. F.eks. baner adgangen til faste net og mobilnet vejen for levering af flere tjenester og for innovation. De samlede fordele vil sandsynligvis være større end de økonomiske fordele, de skaber for nettets investorer. Markedsresultatet vil derfor ikke resultere i tilstrækkelige private investeringer i faste net og mobilnet.
- (49) Hvis markedsresultaterne er effektive, men betragtes som utilfredsstillende ud fra et samhørighedspolitisk synspunkt, kan statsstøtteforanstaltninger være nødvendige for at rette op på sociale eller regionale uligheder for at opnå et mere ønskeligt og retfærdigt markedsresultat. Navnlig kan målrettet statslig intervention på bredbåndsområdet bidrage til at mindske den digitale kløft⁴¹.
- (50) Der kan også påvises markedssvigt, hvis det eksisterende net giver borgerne eller virksomheder en suboptimal kombination af tjenestekvalitet og priser⁴². Det kan være tilfældet, når en række brugerkategorier måske ikke vil blive betjent tilstrækkeligt, eller detailpriserne, hvis der ikke findes regulerede takster for engrosadgang, er højere end dem, der forlanges for de samme tjenester, som tilbydes i mere konkurrenceudsatte, men ellers tilsvarende områder eller regioner i medlemsstaten. Hvis der desuden kun er ringe udsigter til, at alternative operatører vil komme ind på markedet eller levere tjenester i dette område, kan finansieringen af et alternativt net være en hensigtsmæssig foranstaltning.
- (51) Hvis der imidlertid ydes statsstøtte til etablering af faste net og mobilnet i områder, hvor markedsaktørerne normalt ville vælge at investere eller allerede har investeret, kan dette underminere de kommercielle investorers incitamenter til at investere i det hele taget. Alene det, at der forekommer markedssvigt i en bestemt sammenhæng, er

---

⁴⁰ Det forhold, at en bestemt virksomhed ikke er i stand til at gennemføre et projekt uden støtte, er dog ikke et tegn på markedssvigt. Hvis f.eks. en virksomhed beslutter ikke at investere i et projekt med lav rentabilitet, er det ikke nødvendigvis et tegn på markedssvigt, men snarere på et marked, der fungerer godt.

⁴¹ Selv om der er flere grunde til denne "digitale kløft", er tilstedeværelsen af tilstrækkelige bredbåndsinfrastrukturer en forudsætning for at muliggøre konnektivitet og lukke kløften. Urbaniseringsgraden er en vigtig faktor for adgang til og brug af informations- og kommunikationsteknologi. Internettet kan fortsat være mindre udbredt i tyndtbefolkede områder i hele Unionen.

⁴² Hvis medlemsstaterne mener, at dette er årsagen til at gribe ind, vil Kommissionen undersøge, om medlemsstaten klart og med verificerbare oplysninger kan påvise, at forbrugernes behov ikke opfyldes. Dette kan dokumenteres ved hjælp af forbrugerundersøgelser, uafhængige undersøgelser osv.

ikke tilstrækkeligt til at berettigede statslig intervention. Statsstøtte må kun rettes mod markedssvigt, som ikke afhjælpes af andre politikker og foranstaltninger⁴³, f.eks. lovgivningsmæssige forpligtelser vedrørende effektiv og virkningsfuld udnyttelse af radiofrekvenser, herunder dækning og tjenestekvalitet knyttet til brugsrettigheder til radiofrekvenser.

5.2.2.1 Forekomst af markedssvigt for så vidt angår faste accessnet

- (52) Støtten kan medføre en væsentlig forbedring, som markedet alene ikke leverer i områder, hvor der ikke findes et fast net, eller hvor der er planer om at etablere et fast net inden for den relevante tidshorisont, og som er i stand til at imødekomme slutbrugernes behov. På det nuværende trin i markedsudviklingen og i betragtning af de identificerede slutbrugeres behov⁴⁴ kan der påvises et markedssvigt, hvor markedet ikke giver og sandsynligvis ikke vil give slutbrugerne en downloadhastighed på 1 Gbps. Uploadhastigheden bliver stadig mere relevant for at sikre brugernes adgang til en række tjenester. Markedssvigt kan derfor også påvises i mangel af en forbindelse med en uploadhastighed på 200 Mbps (og hvor markedet sandsynligvis ikke kan levere den inden for den relevante tidshorisont)⁴⁵. Efterhånden som årtiet skrider frem, kan der også påvises et markedssvigt⁴⁶, hvis markedet ikke opfylder og sandsynligvis ikke vil opfylde de identificerede slutbrugeres behov for en øget uploadhastighed⁴⁷ på op til 1 Gbps (se afsnit 5.2.3.1.4).
- (53) Der er behov for en omhyggelig vurdering for at fastslå, i hvilket omfang den private sektor er i stand til at imødekomme slutbrugernes behov med egne midler.
- (54) For at vurdere markedssvigt skelnes der mellem de forskellige typer af målområder, og interventionsområderne klassificeres som hvide, grå eller sorte områder afhængigt af tilstedeværelsen af ultrahurtige net.

5.2.2.1.1 Hvide områder

- (55) Ved hvide områder forstås områder, hvor der ikke er noget ultrahurtigt bredbåndsnet, og hvor et sådant sandsynligvis ikke vil blive udviklet inden for den relevante tidshorisont.

5.2.2.1.2 Grå områder

- (56) Grå områder er områder, hvor der findes et ultrahurtigt net, eller hvor der er troværdige planer om at etablere det inden for den relevante tidshorisont. Alene det

---

⁴³ Administrative og lovgivningsmæssige foranstaltninger er generelt mindre konkurrencefordrejende og bør overvejes inden statsstøtteinterventioner.

⁴⁴ Sonia Strube Martins, Christian Wernick, Telecommunication policy journal 45 (2021): Regional differences in residential demand for very high bandwidth broadband internet in 2025.

⁴⁵ Bredbåndsnet giver typisk højere downloadhastighed end uploadhastighed. Den typiske uploadhastighed ligger mellem 10 % og 30 % af downloadhastigheden.

⁴⁶ Påvisning af et behov for øget uploadhastighed indebærer, at medlemsstaten fremlægger pålidelig dokumentation fra verificerbare kilder, f.eks. undersøgelser af slutbrugernes behov, undersøgelser af slutbrugernes profil og udviklingen i trafikken, strategier for intelligent specialisering osv.

⁴⁷ En øget uploadhastighed betyder uploadhastighed på over 30 % og op til 100 % af downloadhastigheden.

forhold, at der findes et ultrahurtigt net⁴⁸, betyder ikke nødvendigvis, at der ikke foreligger markedssvigt.

- (57) Der kan påvises et markedssvigt, hvis det eksisterende eller troværdigt planlagte ultrahurtige net ikke kan levere en downloadhastighed på mindst 1 Gbps og en uploadhastighed på mindst 20 Mbps⁴⁹.

5.2.2.1.3 Blandede områder (hvide og grå)

- (58) I princippet bør den foreslåede intervention udformes på en sådan måde, at hele målområdet enten er hvidt eller gråt.
- (59) Af effektivitetshensyn kan medlemsstaterne dog vælge målområder, som er delvist hvide og grå. Hvis nogle borgere og erhvervsbrugere allerede er tilstrækkeligt betjent i målområdet (eller vil være inden for den relevante tidshorisont), skal det sikres, at den offentlige intervention ikke fører til en unødigt overbygning af det eksisterende net. Dette kan forhindres, hvis den offentlige intervention er begrænset til foranstaltninger, der alene "udfylder huller". Hvis medlemsstaterne kan påvise, at en begrænset overbygning af det eksisterende net er proportionel og ikke skaber urimelige konkurrencefordrejninger, må den offentlige intervention finde sted⁵⁰. Overbygningen skal begrænses til højst 10 % af alle bygninger i målområdet⁵¹. I sådanne situationer vil hele målområdet blive behandlet som "hvidt" i forbindelse med vurderingen af den offentlige intervention (dvs. at de betingelser, der gælder for hvide områder, også gælder her).

5.2.2.1.4 Sorte områder

- (60) Sorte områder er områder, hvor der findes eller troværdigt er planlagt mindst to uafhængige⁵² ultrahurtige net. I sådanne områder leveres bredbåndstjenester typisk på

---

⁴⁸ Konkurrencesituationen vurderes på grundlag af antallet af eksisterende netoperatører. I Kommissionens afgørelse C(2011) 7285 final af 19. oktober 2011, sag N 330/2010 — Frankrig — Programme national Très Haut Débit — Volet B (EUT C 364 af 14.12.2011, s. 2), blev det konstateret, at det forhold, at der er tale om flere detailudbydere på samme net (herunder LLU (local loop unbundling)), ikke gør området til et sort område, men at området forbliver et gråt område, da der kun er ét net.

⁴⁹ Mens download- og uploadhastigheder i øjeblikket er de mest relevante tjenestekvalitetsparametre, kan visse brugere eller leveringen af visse tjenester i stigende grad kræve særlige karakteristika ud over hastigheden (såsom latenstid eller jitter), der kan tages i betragtning for at påvise et markedssvigt.

⁵⁰ Medlemsstaten skal påvise, at overbygningen sikrer en betydelig reduktion af det statsstøttebeløb, der er nødvendigt for målområdet (herunder at indtægterne fra det grå område vil blive anvendt til at sikre dækning af det hvide område og dermed mindske finansieringsbehovet betydeligt). I det omfang der tages højde for indtægter fra tilslutninger i beregningen af finansieringsbehovet (hvilket betyder, at det ikke er relevant for engrosnet), kan en offentlig intervention, der sikrer tilslutning af lokaler, der ligger for enden af en vej, f.eks. blive omkostningskrævende, hvis det for at undgå urimelige konkurrencefordrejninger ikke var muligt at tilslutte andre lokaler, som det nye støttede net går igennem (selv om et andet net allerede går igennem disse husstande), da dette ville reducere de indtægter, som operatøren kunne forvente at opnå, og dermed øge finansieringsbehovet.

⁵¹ Statsstøttebeløbet skal tage hensyn til indtægterne fra de ejendomme, der er berørt af overbygningen, for at undgå overkompensation ved beregningen af finansieringsbehovet.

⁵² Samme virksomhed kan drive separate net i samme område (f.eks. faste og faste trådløse net), men dette ændrer ikke dette områdes "farve". På samme måde ændrer områdets farve sig ikke, selv om der findes to net, der drives af forskellige selskaber i samme koncern.

konkurrencevilkår (infrastrukturbaseret konkurrence)⁵³. Der kan påvises markedssvigt, hvis ingen af de eksisterende net kan levere en downloadhastighed på 1 Gbps og en uploadhastighed på 200 Mbps, og hvis ingen af de eksisterende udbydere forpligter sig til at opgradere sit net til disse hastigheder inden for den relevante tidshorisont⁵⁴.

- (61) Hvis mindst to uafhængige eksisterende net kan opgraderes til en downloadhastighed på 1 Gbps⁵⁵, kan det antages, at konkurrencen, efterhånden som efterspørgslen efter højere hastigheder udvikler sig, vil føre til en rettidig opgradering til en downloadhastighed på 1 Gbps og en uploadhastighed på 200 Mbps. Offentlig støtte til opbygningen af et yderligere bredbåndsnet med tilsvarende kapacitet vil i princippet medføre uacceptable konkurrencefordrejninger og fortrængning af private investorer⁵⁶.

5.2.2.2 Forekomst af markedssvigt for så vidt angår mobile accessnet

- (62) Kommissionen mener, at der forekommer markedssvigt i områder, hvor der ikke findes et mobilnet, eller hvor der ikke er troværdige planer om at etablere et net inden for den relevante tidshorisont⁵⁷, som er i stand til at imødekomme slutbrugernes behov.
- (63) Eksisterende og fremtidige applikationer er i stigende grad afhængige af velfungerende mobilnet, der er tilgængelige på et bredt geografisk grundlag⁵⁸. Slutbrugerne har behov for mobilitet, når de kommunikerer, men også for adgang til oplysninger "på vejen". Nye former for økonomisk aktivitet forventes at udvikle sig, og det kræver problemfri onlineadgang til både data- og talemobiltjenester. Efterhånden som der med tiden udvikles økonomiske aktiviteter og nye mobiltjenester, skal mobilnettet have en stadig højere ydeevne. Manglende eller utilstrækkelig mobil konnektivitet kan være til skade for visse økonomiske aktiviteter såsom industri-, landbrugs- eller turistaktiviteter eller forbundet mobilitet eller kan medføre en

---

⁵³ Hvis der kun findes ét net, selv om dette net anvendes — via ubundet adgang (LLU) — af flere alternative operatører, betragtes området som et gråt område. Se også Kommissionens afgørelse C(2011) 7285 final af 19. oktober 2011, sag N 330/2010 — Frankrig — Programme national Très Haut Débit — Volet B (EUT C 364 af 14.12.2011, s. 2).

⁵⁴ Uanset påviste behov for øget uploadhastighed er det ikke muligt at gribe ind, hvis der er mindst to net, der kan opgraderes til at give en uploadhastighed på mindst 1 Gbps.

⁵⁵ Et net anses for at kunne opgraderes til en downloadhastighed på 1 Gbps, hvis det kan levere en downloadhastighed på 1 Gbps med begrænsede investeringer såsom i en opgradering af aktivt udstyr.

⁵⁶ Se Kommissionens beslutning K(2006) 3226 af 19. juli 2006 om Nederlandenes påtænkte støtteforanstaltning C 35/2005 til fordel for anlæggelse af et bredbåndsnet i Appingedam (EUT L 86 af 27.3.2007, s. 1). I denne beslutning bemærkede Kommissionen, at der ikke var taget behørigt hensyn til konkurrencevilkårene på det specifikke marked. Kommissionen bemærkede især, at det nederlandske bredbåndsmarked var præget af en hastig udvikling, og at leverandørerne af elektroniske kommunikationstjenester, herunder kabelselskaberne og internettjenesteleverandørerne, var i gang med at indføre bredbåndstjenester med stor kapacitet uden offentlig støtte.

⁵⁷ Se f.eks. Kommissionens afgørelse C(2021) 3492 final af 21. maj 2021, sag SA.58099 (2021/N) — Tyskland — Mobile Communications Mecklenburg-Vorpommern (EUT C 260 af 2.7.2021, s. 1).

⁵⁸ Se også gigabitmeddelelsen, der beskriver applikationer, der er nødvendige for bil-, transport-, fremstillings- og sundhedssektoren samt for næste generation af sikkerheds- og beredskabstjenester (f.eks. opkoblet og automatiseret kørsel, fjernkirurgi, præcisionslandbrug).

sikkerhedsrisiko for borgerne⁵⁹. Dette kan navnlig være tilfældet med afsidesliggende regioner, områder med lav befolkningstæthed eller ubefolkede områder.

- (64) I et område, hvor der allerede findes mindst ét mobilnet, eller hvor der er troværdige planer om at etablere et inden for den relevante tidshorisont, kan offentlig støtte til etablering af et nyt mobilnet forvride markedsdynamikken.
- (65) Offentlig støtte til etablering af et mobilnet i et sådant område kan kun anses for nødvendig, hvis det kan påvises kumulativt, at det eksisterende eller planlagte mobilnet ikke giver slutbrugerne tilstrækkelig tjenestekvalitet til at opfylde deres skiftende behov, og den offentlige støtte på passende vis vil afhjælpe det konstaterede markedssvigt og dermed skabe en væsentlig forbedring, som markedet ikke kan levere⁶⁰. De eksisterende eller planlagte mobilnets begrænsede kapacitet kan f.eks. skyldes utilstrækkelig antenntæthed, specifik frekvensbåndbredde eller aktivt udstyrs karakteristika⁶¹.
- (66) Der kan således være tale om markedssvigt, selv om der findes et 4G- eller endog 5G-net, hvor et sådant net ikke leverer og sandsynligvis ikke vil levere tilstrækkelig tjenestekvalitet til slutbrugerne til at opfylde deres skiftende behov.
- (67) Nye former for økonomisk aktivitet og tjenester vil kræve sømløs onlineadgang (f.eks. for opkoblet og automatiseret mobilitet langs transportveje) og, ud over visse minimumskrav til hastighed og kapacitet, også andre specifikke karakteristika såsom lavere latenstid, virtualisering af net eller kapacitet til at forbinde flere terminaler i industriel eller landbrugsmæssig sammenhæng. I sådanne situationer kan det, selv om der findes et mobilnet, være nødvendigt med offentlig støtte for at afhjælpe specifikke markedssvigt i forbindelse med identificerede brugstilfælde.
- (68) Selv i tilfælde af markedssvigt kan der principielt ikke ydes statsstøtte til etablering af et mobilnet, hvis etableringen af et sådant net er en del af opfyldelsen af de forpligtelser, der er knyttet til frekvensfordelingen. Der kan dog ydes statsstøtte for at sikre en yderligere tjenestekvalitet, der er nødvendig for at opfylde de dokumenterede

---

⁵⁹ Artikel 26, stk. 5, i forsyningspligtdirektivet fastsætter en pligt for operatører af elektroniske kommunikationsnet til at gøre lokaliseringsoplysninger om den kaldende part tilgængelig, så snart opkaldet modtages af den myndighed, som håndterer alarmopkaldet. Ifølge artikel 109 i EEC skal ikke blot netbaserede, men også de mere nøjagtige lokaliseringsoplysninger fra mobiltelefoner gøres tilgængelige for den mest passende alarmcentral fra den 21. december 2020.

⁶⁰ Se f.eks. Kommissionens afgørelse C(2020) 8939 final af 16. december 2020, sag SA.54684 — Tyskland — Etablering af højtydende mobilinfrastruktur i Brandenburg (EUT C 60 af 19.2.2021, s. 2) og Kommissionens afgørelse C(2021) 1532 final af 10. marts 2021, sag SA.56426 — Tyskland — Etablering af højtydende mobilinfrastruktur i Niedersachsen (EUT C 144 af 23.4.2021, s. 2), Kommissionens afgørelse C(2021) 3565 final af 25. maj 2021, sag SA.59574 — Tyskland — Etablering af højtydende mobilinfrastruktur i Tyskland (endnu ikke offentliggjort).

⁶¹ I øjeblikket kræver dækningsforpligtelserne typisk downloadhastigheder på mellem 30 Mbps og 100 Mbps. Områder, hvor der tilbydes sådanne højere hastigheder, vil sandsynligvis ikke blive ramt af markedssvigt på nuværende tidspunkt og med den nuværende markedsudvikling. Dette er imidlertid et marked, hvor slutbrugernes behov udvikler sig hurtigt. Avancerede mobilnet i Europa er i dag i stand til at levere downloadhastigheder på 150 Mbps og uploadhastigheder på 50 Mbps — BEREC's retningslinjer for net med meget høj kapacitet — BoR (20) 165.

slutbrugerens behov, og som går ud over, hvad der allerede er nødvendigt for at opfylde sådanne forpligtelser. En sådan støtte kan kun dække de meromkostninger, der er nødvendige for at sikre en højere netkvalitet.

- (69) Hvis der i et givent område er eller inden for den relevante tidshorisont vil være mindst ét mobilnet, der leverer tjenester, som opfylder slutbrugernes skiftende behov (se punkt (63), (65) og (67)), vil den offentlige støtte til et yderligere mobilnet med tilsvarende kapacitet i princippet føre til uacceptabel konkurrencefordrejning og fortrængning af private investeringer. Hvis der ikke foreligger et klart påvist markedssvigt, vil Kommissionen se negativt på sådanne foranstaltninger.

5.2.2.3 Forekomst af markedssvigt for så vidt angår backhaulnet

- (70) Backhaulnet er en nødvendig forudsætning for etableringen af accessnet. Backhaulnet har potentiale til at stimulere konkurrencen i adgangsområderne til gavn for alle accessnet og -teknologier. Et højtydende backhaulnet kan stimulere private investeringer til at forbinde slutbrugerne, forudsat at nettet sikrer adgang på åbne, gennemsigtige og ikkediskriminerende vilkår for alle operatører og teknologier. Offentlig finansiering af backhaulnet er generelt en foranstaltning, der fremmer konkurrence og investeringer, da den gør det muligt for tredjepartsoperatører at udrulle accessnet og tilbyde konnektivitetstjenester til slutbrugerne.
- (71) Da backhaulnet sender trafik fra forskellige faste net og/eller mobilnet, kræver de en betydeligt højere transmissionskapacitet end individuelle accessnet. Under hensyntagen til slutbrugernes aktuelle behov, den igangværende hurtige opgradering af accessnettene med en stadig stigende efterspørgsel efter datatransmission og den øgede ydeevne for hver ny mobilgeneration er backhaulnet nødt til at tage højde for betydelige stigninger i den nødvendige kapacitet. På det nuværende teknologiske udviklingstrin kan en sådan stigning i efterspørgslen efter kapacitet imødegås ved hjælp af fiberbaserede backhaulnet eller backhaulnet baseret på andre teknologier, der kan levere samme ydeevne og pålidelighed som fiberbaserede backhaulnet.
- (72) Et markedssvigt for så vidt angår backhaulnet kan forekomme, hvis der ikke er noget backhaulnet, eller det eksisterende eller planlagte backhaulnet ikke er baseret på fibre eller andre teknologier, der kan levere samme ydeevne og pålidelighed som fiber⁶².

5.2.2.4 Instrumenter til at fastslå, om der foreligger markedssvigt

- (73) For at identificere områder med markedssvigt skal medlemsstaterne på grundlag af en detaljeret kortlægning (se afsnit 5.2.2.4.1) og offentlig høring (se afsnit 5.2.2.4.2) afgøre, om der findes faste net eller mobilnet, eller om der er troværdige planer om at etablere et inden for den relevante tidshorisont.

---

⁶² For at undgå, at backhaulnet bliver en flaskehals, kan det være nødvendigt at øge dets kapacitet sideløbende med etableringen af mere højtydende accessnet. Kroatien foreslog f.eks. en offentlig intervention på sit nationale backhaulmarked, som var kendetegnet ved kapacitetsbegrænsninger. Dette medførte høje priser på downstreammarkedet. Den eksisterende backhauloperatør var ikke villig til at investere i en kapacitetsforøgelse. Da problemet ikke kunne løses af den nationale tilsynsmyndighed, godkendte Kommissionen en statsstøtteordning for investeringer i fiberbackhaulinfrastruktur, idet den fastslog, at den dominerende stilling var blevet en flaskehals, der udgjorde et markedssvigt. Kommissionens afgørelse C(2016) 436 final af 25. januar 2016, sag SA.38626 — Kroatien — National bredbåndsplan (EUT C 104 af 18.3.2016, s. 1).

5.2.2.4.1 Detaljeret kortlægning og dækningsanalyse

- (74) Medlemsstaterne skal identificere de geografiske områder, der vil være omfattet af den pågældende støtteforanstaltning, ved at foretage en kortlægning. Kommissionen betragter den metode, der er beskrevet i afsnit 3 (for faste accessnet) og 4 (for mobile og faste trådløse accessnet) i bilag I, som den mest nøjagtige kortlægningsmetode. Medlemsstaterne kan foreslå anvendelse af alternative metoder i forhold til dem, der er beskrevet i disse to afsnit, forudsat at de er i overensstemmelse med punkt 4, 5, 9, 10 og 12 i afsnit 2, er behørigt begrundet og er genstand for en begrundet udtalelse fra den nationale tilsynsmyndighed til støtte for anvendelsen af den foreslåede alternative metode.
- (75) Medlemsstaterne har betydelige skønsbeføjelser til at definere målområderne. De opfordres dog til at tage hensyn til økonomiske, geografiske og sociale forhold ved fastlæggelsen af relevante områder. F.eks. kan målområdernes størrelse påvirke resultatet af den konkurrenceprægede udvælgelsesprocedure, da områder, der er for små, måske ikke giver markedsaktørerne tilstrækkelige økonomiske incitamenter til at afgive bud for at opnå støtte, mens områder, der er for store, kan mindske udvælgelsesprocedurens konkurrencemæssige virkninger. Ved at definere flere mindre områder, hvilket ville betyde tilrettelæggelse af flere udvælgelsesprocedurer, vil forskellige potentielle virksomheder kunne drage fordel af statsstøtte, hvorved man undgår, at en (muligvis allerede dominerende) operatørs markedsposition styrkes yderligere af foranstaltningen.
- (76) Høring af den nationale tilsynsmyndighed anbefales på det kraftigste som beskrevet i afsnit 5.2.3.5.

5.2.2.4.2 Offentlige høringer

- (77) Medlemsstaterne skal, herunder på et passende offentligt tilgængeligt websted på nationalt plan⁶³, offentliggøre de vigtigste oplysninger om foranstaltningen og listen over de målområder, der er identificeret i kortlægningen⁶⁴.
- (78) Den offentlige høring skal opfordre interesserede parter til at fremsætte bemærkninger til foranstaltningen og til inden for den relevante tidshorisont at indsende dokumenterede oplysninger om de net, der allerede findes, eller som der er troværdige planer om at etablere inden for den relevante tidshorisont⁶⁵.

---

⁶³ Breve til kendte leverandører opfylder ikke kravene til en offentlig høring, da den skal sikre åbenhed og gennemsigtighed over for alle interesserede parter af hensyn til retssikkerheden.

⁶⁴ Dette bør bl.a. omfatte: en liste over målområder og deres farve baseret på kortlægning, foranstaltningens varighed, budget, kilder til offentlig finansiering, identifikation af den relevante tidshorisont, støtteberettigelseskriterier, herunder kvaliteten af de tjenester, der skal leveres (upload- og downloadhastigheder for de tjenester, der skal leveres), interventionstærskler (dvs. upload- og downloadhastigheder for tjenester, der kan overbygges af foranstaltningen), engrosadgangskrav og prisfastsættelse eller prisfastsættelsesmetode.

⁶⁵ Resultaterne af en offentlig høring er kun gyldige for den relevante tidshorisont, hvorefter kortlægning og offentlige høringer skal tilpasses, hvis der foreslås ændringer eller tilføjelser til målområderne.

- (79) I forbindelse med overvejelserne om den forventede tidsramme for etableringen af det støttede net skal medlemsstaterne tage hensyn til alle aspekter, der med rimelighed kan forventes at indvirke på varigheden af etableringen af det nye net (dvs. den tid, der kræves til udvælgelsesproceduren, mulige retlige skridt og indsigelser, tid til at opnå anlægsrettigheder og tilladelser, anden forpligtelse, der følger af national lovgivning og regulering osv.).
- (80) Troværdige investeringsplaner skal kun tages i betragtning i den offentlige høring, hvis de i sig selv ville give lignende resultater med det planlagte offentligt finansierede net.
- (81) Den offentlige høring skal i videst muligt omfang sikre samme detaljeringsgrad som kortlægningen og bør gennemføres som anført i bilag I⁶⁶ og som præciseret i punkt (74).
- (82) Uanset om kortlægningen allerede har ført til indsamling af oplysninger om fremtidige investeringsplaner, skal resultatet af kortlægningen altid verificeres i den offentlige høring. Dette er nødvendigt for at minimere eventuelle urimelige konkurrencefordrejninger med eksisterende udbydere og med dem, der allerede har troværdige investeringsplaner for den relevante tidshorisont.
- (83) Den offentlige høring skal vare mindst 30 dage. Fra slutningen af den offentlige høring har medlemsstaten et år til at iværksætte udvælgelsesproceduren eller påbegynde gennemførelsen af projektet for direkte investeringsmodeller. Hvis medlemsstaten ikke iværksætter udvælgelsesproceduren eller gennemførelsen inden for et år, skal den gennemføre en ny offentlig høring.

5.2.2.4.3 Bedste praksis⁶⁷: Vurdering af private investeringsplaner i den offentlige høring

- (84) Der er risiko for, at en aktørs blotte "interessetilkendegivelse" i fremtidige private investeringsplaner i målområdet i en offentlig høring kan forsinke etableringen af bredbåndsnet, hvis sådanne investeringer alligevel ikke finder sted, og den offentlige intervention samtidig er stillet i bero.
- (85) For reducere risikoen for, at offentlige interventioner ikke gennemføres på grund af fremtidige investeringsplaner, som ikke føres ud i livet, kan medlemsstaterne beslutte at anmode interessenter om inden for en tidsramme, der er passende og står i et rimeligt forhold til de oplysninger, der anmodes om⁶⁸, at fremlægge dokumentation for troværdigheden af deres investeringsplaner. Dette kan f.eks. omfatte en detaljeret

---

⁶⁶ En offentlig høring kan også omfatte spørgsmål til interessenter om, hvilke engrosadgangsprodukter de ønsker at tilbyde på nyoprettede offentligt finansierede net i forbindelse med offentlig intervention i fremtiden, hvilket kan bidrage til udformningen af foranstaltningen. Dette bør ikke forhindre adgangssøgende i at anmode om nye former for adgangsprodukter efter en "adgang efter rimelig efterspørgsel".

⁶⁷ Afsnittene om bedste praksis indeholder yderligere ikkebindende vejledning og eksempler på mulige måder at gennemføre støtteforanstaltningerne på.

⁶⁸ Medlemsstaterne kan af tidsmæssige hensyn medtage denne anmodning direkte i den offentlige høring. Alternativt kan medlemsstaterne efter den offentlige høring som led i deres vurdering af resultaterne deraf anmode om yderligere oplysninger fra visse udbydere, der har givet oplysninger under den offentlige høring, som muligvis blot er udtryk for en "interessetilkendegivelse".

implementeringsplan med milepæle (f.eks. for hver periode på seks måneder), der viser, at investeringen vil blive gennemført inden for den relevante tidshorisont og vil sikre lignende resultater som det planlagte offentligt finansierede net.

- (86) For at vurdere troværdigheden af den oplyste ydeevne og dækning kan medlemsstaterne anvende de samme kriterier som dem, der anvendes til at vurdere de eksisterende nets ydeevne, hvis det er rimeligt og hensigtsmæssigt, jf. bilag I.
- (87) Ved vurderingen af troværdigheden af de fremtidige investeringsplaner kan medlemsstaterne tage hensyn til følgende kriterier:
- a) investoren har forelagt en fornuftig forretningsplan, der tager højde for passende kriterier, f.eks. vedrørende tidsramme, budget, målhusstandens beliggenhed, kvaliteten af de tjenester, der skal leveres, type net og teknologi til etablering, udnyttelsesgrad
  - b) investoren har forelagt en troværdig projektplan på højt niveau, som tager behørigt hensyn til vigtige projektmilepæle såsom administrative procedurer og tilladelser, herunder anlægsrettigheder, miljøgodkendelser, sikkerhedsbestemmelser (f.eks. for 5G), anlægsarbejder, færdiggørelse af nettet, påbegyndelse af engrosaktiviteter og kommercialisering af tjenesterne til slutbrugere
  - c) hvorvidt virksomhedens størrelse svarer til investeringens størrelse
  - d) investorens resultater i forbindelse med sammenlignelige projekter
  - e) hvis det er nødvendigt og hensigtsmæssigt, geografiske koordinater for centrale elementer i det planlagte net (basestationer, opkoblingspunkter osv.).
- (88) Hvis en medlemsstat mener, at de private investeringsplaner er troværdige, kan den beslutte at opfordre operatører til at underskrive tilsagnsaftaler, herunder forpligtelser til at rapportere om fremskridt med hensyn til de fastsatte milepæle.
- (89) Det er interessenternes ansvar at levere meningsfulde oplysninger i overensstemmelse med de relevante EU-regler⁶⁹ eller nationale regler.
- (90) Hvis der ikke gives relevante oplysninger som svar på den offentlige høring, kan medlemsstaten træffe afgørelse på grundlag af de oplysninger, der er afgivet under den offentlige høring. Oplysningerne i svar på den offentlige høring skal vurderes af medlemsstaterne som beskrevet i dette afsnit og i bilag I. Medlemsstaterne bør meddele resultaterne af deres vurdering og begrundelserne herfor til alle interessenter, der har indsendt oplysninger om deres private investeringsplaner.
- (91) Medlemsstaten bør høre den nationale tilsynsmyndighed om resultaterne af den offentlige høring, herunder om medlemsstatens vurdering af troværdigheden af de fremtidige investeringsplaner⁷⁰.

---

⁶⁹ Artikel 29 i direktiv (EU) 2018/1972.

⁷⁰ Der er fastsat en lignende mekanisme i artikel 22 i direktiv (EU) 2018/1972.

5.2.2.4.4 Bedste praksis: Efterfølgende overvågning af gennemførelsen af private investeringsplaner

- (92) Hvis medlemsstaten mener, at de forelagte private investeringsplaner er troværdige, og det tilsvarende område derfor er blevet udskilt fra den offentlige intervention, kan den beslutte at kræve, at de operatører, der har forelagt planerne eller har indgået tilsagnsaftaler, regelmæssigt rapporterer om deres fastsatte milepæle for at etablere nettet og levere tjenesterne inden for den angivne tidsramme.
- (93) Hvis medlemsstaten konstaterer afvigelser fra den forelagte plan, som tyder på, at projektet ikke vil blive gennemført, eller har tilstrækkelig grund til at betvivle, at investeringen vil blive gennemført som angivet, kan medlemsstaten beslutte at kræve, at interessenterne fremlægger yderligere oplysninger, der viser investeringens fortsatte troværdighed.
- (94) Hvis medlemsstaten nærer betydelig tvivl om, hvorvidt investeringen vil blive gennemført som angivet, kan den når som helst inden for den relevante tidshorisont beslutte at medtage de områder, der er omfattet af investeringen, i en ny offentlig høring med henblik på at undersøge, om de er relevante for en offentlig intervention.

5.2.3 Støtteforanstaltningens egnethed som politikinstrument

- (95) Medlemsstaten skal påvise, at støtten og dens udformning er egnet til at afhjælpe det konstaterede markedssvigt og til at nå de mål, der forfølges med støtten. En støtteforanstaltning vil ikke blive betragtet som forenelig med det indre marked, hvis den ikke er hensigtsmæssig, f.eks. hvis det samme resultat kan opnås gennem andre, mindre fordrejende foranstaltninger.
- (96) For at være passende skal de offentligt finansierede faste net og mobilnet have væsentligt forbedrede egenskaber i forhold til eksisterende net. Således bør offentligt finansierede faste net og mobilnet kunne sikre en væsentlig forbedring. Der kan påvises en væsentlig forbedring, hvis den offentlige intervention medfører, i) at det nye faste net eller mobilnet udgør en betydelig ny investering i bredbåndsnet⁷¹, og ii) den udvalgte tilbudsgiver sikrer betydelig ny kapacitet på markedet i form af tilgængelige bredbåndstjenester og bredbåndskapacitet, hastighed og konkurrence. Den væsentlige forbedring skal sammenlignes med de(t) eksisterende nets ydeevne. Troværdig planlagte udrulninger af net tages ikke i betragtning ved vurderingen af den væsentlige forbedring, medmindre de i sig selv ville have en ydeevne svarende til det planlagte offentligt finansierede nets ydeevne inden for den relevante tidshorisont.

---

⁷¹ F.eks. bør marginale investeringer, som kun vedrører opgradering af nettets aktive komponenter, i forbindelse med faste net ikke være statsstøtteberettigede. Selv om visse teknologier til forbedring af kobbernettet (såsom vektorisering) kan øge de eksisterende nets kapacitet, kræver de måske ingen væsentlige investeringer i nye net og kan derfor ikke være statsstøtteberettigede. I forbindelse med mobilnet kan investeringer i aktivt udstyr spille en vigtig rolle for kvaliteten af de leverede tjenester. I sådanne tilfælde kan den offentlige støtte også udvides til at omfatte aktivt udstyr, forudsat at den ikke blot består af gradvise opgraderinger, men udgør en integreret del af en betydelig opgradering af nettets kapacitet. Se f.eks. Kommissionens afgørelse (C(2021) 9538) — Spanien — SA.57216 Mobildækning i landdistrikter i Galicien (endnu ikke offentliggjort).

- (97) Offentlig intervention kan, hvor det er berettiget, være omfattet af en privat investeringsbeskyttelsesperiode på i princippet op til syv år⁷².

5.2.3.1 Væsentlig forbedring — Faste accessnet

- (98) For faste accessnet kan forbedrede egenskaber måles i hastighed. I et sådant tilfælde kræver en væsentlig forbedring en kraftig forøgelse af download- og uploadhastigheden (se afsnit 5.2.3.1.4) sammenlignet med det eksisterende net.

5.2.3.1.1 Hvide områder

- (99) Hvis de eksisterende net ikke er i stand til at levere ultrahurtig downloadhastighed, skal den offentlige støtte:
- a) Downloadhastighed under 30 Mbps: mindst fordoble downloadhastigheden og mindst nå op på en downloadhastighed på 30 Mbps
  - b) Downloadhastighed på eller over 30 Mbps: mindst tredoble downloadhastigheden og mindst nå op på en ultrahurtig downloadhastighed. Unionen har fastsat et strategisk mål om, at "*[a]lle europæiske husholdninger, både i landdistrikterne og i byerne, skal have adgang til internetkonnektivitet, der tilbyder downlink på mindst 100 Mbps, og som kan opgraderes til gigabithastighed*"⁷³.
- (100) Under alle omstændigheder skal det nye net i tilstrækkelig grad øge uploadhastigheden⁷⁴ for det eksisterende net, der giver den højeste downloadhastighed.
- (101) Som forklaret i punkt (96) skal den offentlige intervention også udgøre en betydelig ny infrastrukturinvestering, der sikrer betydelig ny kapacitet på markedet⁷⁵.

5.2.3.1.2 Grå områder

- (102) Hvis der allerede findes et ultrahurtigt net, kan der kun ydes offentlig støtte til et mere højtydende net, hvis den offentligt finansierede investering i det nye net mindst tredobler downloadhastigheden og i tilstrækkelig grad øger uploadhastigheden i forhold til den eksisterende infrastruktur. Som anført i det foregående afsnit skal den

---

⁷² Relevansen og længden af enhver privat investeringsbeskyttelsesperiode vil afhænge af de beskyttede nets særlige karakteristika, f.eks. de underliggende netteknologier, etableringsperioder, hvorvidt der er øremærkede perioder osv.

⁷³ "Konnektivitet med henblik på et konkurrencedygtigt digitalt indre marked — På vej mod et europæisk gigabitsamfund" (COM(2016) 587 final).

⁷⁴ Bredbåndsnet giver typisk højere downloadhastighed end uploadhastighed. Den typiske uploadhastighed ligger mellem 10 % og 30 % af downloadhastigheden. "Tilstrækkelig forøgelse af uploadhastigheden" betyder, at den resulterende uploadhastighed som minimum skal ligge inden for dette område.

⁷⁵ Dette gælder f.eks., når nettet udvider fiberen betydeligt fra nettets kerne til kanten af nettet, f.eks. i) etablering af fiber til basestationer til støtte for etableringen af faste trådløse accessnet, ii) etablering af fiber til de skabe, hvor skabene ikke tidligere var tilsluttet et fibernet, iii) forøgelse (udbygning) af fiber i kabelnet.

offentlige intervention også udgøre en betydelig ny infrastrukturinvestering, der sikrer betydelig ny kapacitet på markedet⁷⁶.

5.2.3.1.3 Sorte områder

- (103) Hvis der allerede findes mindst to ultrahurtige net, kan der ydes offentlig støtte til et mere højtydende net, hvis det nye net ud over kravet om mindst en tredobling af downloadhastigheden og en tilstrækkelig forøgelse af uploadhastigheden i forhold til det eksisterende net giver mulighed for en downloadhastighed på mindst 1 Gbps.

5.2.3.1.4 Øget uploadhastighed

- (104) Efterhånden som årtiet skrider frem, og i lyset af den forventede markedsudvikling kan der være et dokumenteret behov for øget uploadhastighed på op til 1 Gbps. I sådanne tilfælde opfylder net med en downloadhastighed på 1 Gbps, men ikke en uploadhastighed på 1 Gbps, måske ikke i tilstrækkelig grad slutbrugernes særlige behov.
- (105) På dette grundlag kan en offentlig intervention med henblik på etablering af net med en uploadhastighed på op til 1 Gbps tillades i områder, hvor der allerede findes et net med en downloadhastighed på 1 Gbps⁷⁷, hvis medlemsstaten påviser, at der er et identificeret behov for øget uploadhastighed på op til 1 Gbps, og forudsat at betingelserne i afsnit 5.2.2.3 er opfyldt. Med henblik herpå bør medlemsstaterne fremlægge pålidelig faktuel dokumentation fra verificerbare kilder.
- (106) Statsstøtte til etablering af net, der leverer øget uploadhastighed, skal medføre en væsentlig, bæredygtig, konkurrencefremmende og permanent teknologisk forbedring uden på urimelig vis at fjerne incitamentet til at foretage private investeringer.

5.2.3.2 Væsentlig forbedring — Mobile accessnet

- (107) Et offentligt finansieret mobilnet skal sikre en væsentlig forbedring med hensyn til mobiltjenesternes tilgængelighed, kapacitet, hastigheder og konkurrence, som kan fremme indførelsen af nye innovative tjenester⁷⁸.
- (108) Som anført i afsnit 2.2.2 sker overgangen til hver ny mobilgeneration generelt gradvist. Mellem de to fulde på hinanden følgende generationer findes der trinvis hybride systemer, som normalt er mere effektive end deres forgængere. F.eks. er et 4G LTE-cellekommunikationssystem bedre end 4G i flere henseender, og selvstændigt 5G er mere højtydende end ikke selvstændigt 5G. På samme måde har hver ny generation af mobiltjenester skabt nye funktioner⁷⁹. Mens alle generationer af mobilkommunikationsteknologi giver mulighed for mobiltjenester, er det kun de

---

⁷⁶ Se også fodnote 82.

⁷⁷ Uanset påviste behov for øget uploadhastighed er det ikke muligt at gribe ind, hvis der er mindst to net, der kan opgraderes til at give en uploadhastighed på mindst 1 Gbps.

⁷⁸ Dette kan omfatte levering af nye tjenester, som ikke ville have været mulige uden den offentlige intervention, f.eks. opkoblet og automatiseret mobilitet.

⁷⁹ Se også fodnote 24.

nyere generationer, der giver mulighed for at levere højtydende mobile datatjenester. Den vigtigste differentieringsfaktor for generationer af mobilkommunikationsteknologi er den øgede samlede kapacitet, da nyere generationer giver lavere latenstid og større transmissionskapacitet.

- (109) Da tilvejebringelse af nye funktioner kræver mere kapacitet, kræver teknologien i nye generationer nye frekvenser. Da frekvenser er en knap ressource, sker tildelingen af sådanne frekvenser i Unionen på grundlag af en auktion eller andre konkurrenceprægede udvælgelsesprocedurer. Hvis der som følge af denne proces indføres en ny generation med en ny mobilteknologi, kan det antages, at denne teknologi vil give betydelige nye funktioner i forhold til eksisterende mobilnet. Mobiloperatørerne er kun villige til at afholde betydelige startomkostninger for at opnå nye brugsrettigheder til frekvenser til støtte for en ny mobilteknologi, hvis de forventer, at denne nye teknologi giver bedre funktioner, som vil give dem mulighed for at få et afkast af sådanne investeringer over tid. På dette grundlag har Kommissionen accepteret, at de yderligere egenskaber ved 4G-net i forhold til tidligere generationer udgør en væsentlig forbedring⁸⁰. På samme måde har selvstændige 5G-net yderligere funktioner sammenlignet med tidligere generationer og sammenlignet med ikke selvstændige 5G-løsninger, såsom ultralav latenstid, høj pålidelighed og mulighed for at reservere en del af nettet til en bestemt anvendelse og garantere en vis tjenestekvalitet. Disse funktioner vil gøre det muligt for selvstændige 5G-net at understøtte nye tjenester (f.eks. sundhedsovervågning og beredskabstjenester, realtidskontrol af fabriksmaskiner, intelligente net til forvaltning af vedvarende energi, opkoblet og automatiseret mobilitet, præcis fejldetektion og hurtig indgriben), hvilket sikrer en væsentlig forbedring i forhold til tidligere generationer og ikke selvstændige 5G-net. Den næste generation af mobilteknologier (f.eks. 6G) forventes at give flere forbedrede funktioner i fremtiden.

5.2.3.3 Væsentlig forbedring — Backhaulnet

- (110) Et offentligt finansieret backhaulnet skal sikre en væsentlig forbedring med hensyn til de tjenester, det kan understøtte. En væsentlig forbedring kan påvises, hvis det nye backhaulnet mindst fordobler download- og uploadhastigheden af de eksisterende og planlagte backhaulnet.

5.2.3.4 Alternative politikinstrumenter

- (111) Statsstøtte er ikke det eneste politikinstrument, som medlemsstaterne har til rådighed til at fremme investeringer i etablering af elektroniske bredbåndskommunikationsnet. Medlemsstaterne kan anvende andre og mere hensigtsmæssige instrumenter såsom ikkemonetære foranstaltninger på efterspørgselssiden, administrative og lovgivningsmæssige foranstaltninger eller markedsbaserede instrumenter (se bilag II). Derudover kan resultaterne af efterfølgende evalueringer som beskrevet i afsnit 8 indgå i vurderingen af den foreslåede støtteforanstaltnings egnethed.

---

⁸⁰ Se f.eks. Kommissionens afgørelse C(2020) 8939 final af 16. december 2020, sag SA.54684 — Tyskland — Etablering af højtydende mobilinfrastruktur i Brandenburg (EUT C 60 af 19.2.2021, s. 2).

5.2.3.5 Bedste praksis: De nationale tilsynsmyndigheders, nationale konkurrencemyndigheders, nationale kompetencecentres og bredbåndskompetencekontorers rolle

- (112) De nationale tilsynsmyndigheder spiller en særlig stor rolle ved udformningen af en konkurrencefremmende statsstøtteforanstaltninger vedrørende bredbånd. De nationale tilsynsmyndigheder har opnået teknisk viden og ekspertise på grund af den afgørende rolle, som sektorlovgivningen tildeler dem, og er bedst i stand til at støtte offentlige myndigheder i forbindelse med udformningen af statsstøtteforanstaltninger.
- (113) Medlemsstaterne tilskyndes til systematisk at høre de nationale tilsynsmyndigheder om udformningen af statsstøtteforanstaltninger, herunder, men ikke begrænset til: identifikation af målområder (kortlægning og offentlig høring), vurdering af væsentlige forbedringer, engrosadgangsprodukter, betingelser og prisfastsættelse, konfliktløsningsmekanismer samt i tilfælde af tvister vedrørende et eller flere af disse aspekter. Medlemsstaterne opfordres til at afsætte de midler, som er nødvendige for, at de nationale tilsynsmyndigheder kan tilbyde sådan støtte. Medlemsstaterne bør om nødvendigt vedtage et passende retsgrundlag for de nationale tilsynsmyndigheders medvirken ved statsstøtteprojekter vedrørende bredbånd⁸¹.
- (114) I overensstemmelse med bedste praksis kan de nationale tilsynsmyndigheder, uden at dette berører de nationale tilsynsmyndigheders beføjelser i henhold til reglerne, udstede retningslinjer for lokale myndigheder om bl.a. gennemførelse af markedsanalyser og definitioner af engrosadgangsprodukter og prisfastsættelse. Disse retningslinjer bør tage hensyn til de lovgivningsmæssige rammer og henstillinger fra Kommissionen⁸².
- (115) Foruden de nationale tilsynsmyndigheder kan medlemsstaterne også rådføre sig med de nationale konkurrencemyndigheder, f.eks. for at få rådgivning om, hvordan de skaber lige konkurrencevilkår for operatørerne og undgår, at en uforholdsmæssig stor andel af statsmidlerne øremærkes til en enkelt operatør og dermed styrker den pågældendes (måske i forvejen dominerende) markedsstilling⁸³.
- (116) Medlemsstaterne kan oprette nationale kompetencecentre eller bredbåndskompetencekontorer, der kan hjælpe myndighederne med at udforme passende statsstøtteforanstaltninger og sikre konsekvens i anvendelsen af de

---

⁸¹ Når den nationale tilsynsmyndighed i henhold til national lovgivning har fået de nødvendige beføjelser til at deltage i statsstøtteprojekter vedrørende bredbånd, bør medlemsstaten sende den nationale tilsynsmyndighed en detaljeret beskrivelse af støtteforanstaltningerne og de relevante karakteristika mindst to måneder forud for anmeldelsen af statsstøtte for at give den nationale tilsynsmyndighed en rimelig frist til at afgive udtalelse.

⁸² Dette vil øge gennemsigtigheden, lette de lokale myndigheders administrative byrde og kan betyde, at de nationale tilsynsmyndigheder ikke behøver at analysere hver enkelt statsstøttesag.

⁸³ Se f.eks. Avis No 12-A-02 du 17 janvier 2012 relatif à une demande d'avis de la commission de l'économie, du développement durable et de l'aménagement du territoire du Sénat concernant le cadre d'intervention des collectivités territoriales en matière de déploiement des réseaux à très haut débit (de franske konkurrencemyndigheders udtalelse om etablering af meget hurtige bredbåndnet).

foranstaltninger, der er omfattet af statsstøttere reglerne, som falder ind under disse retningslinjers anvendelsesområde⁸⁴.

5.2.4 Støtteforanstaltningens proportionalitet

- (117) Medlemsstaterne skal påvise, at støtten står i et rimeligt forhold til det problem, der søges løst, og i det væsentlige påvise, at den samme adfærdsændring (som følge af tilskyndelsesvirkningen) ikke ville blive opnået med mindre støtte og færre fordrejninger. Støtten betragtes som proportional, hvis den er begrænset til det nødvendige minimum, og de potentielle konkurrencefordrejninger minimeres, jf. afsnit 5.2.4.1 til 5.2.4.7.

5.2.4.1 Konkurrencepræget udvælgelsesprocedure

- (118) En støtteforanstaltning anses for at være proportional, hvis støttebeløbet er begrænset til det minimum, der er nødvendigt for, at den støttede økonomiske aktivitet kan finde sted.
- (119) Støtten skal tildeles til udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester på basis af en åben, gennemsigtig og ikkediskriminerende konkurrencepræget udbudsprocedure, som afholdes i tråd med principperne i reglerne for offentlige udbud⁸⁵ og overholder princippet om teknologineutralitet, jf. afsnit 5.2.4.2, uden at dette berører de gældende regler for offentlige udbud.
- (120) Støtten betragtes som proportional og begrænset til det nødvendige minimum, hvis den ydes gennem en konkurrencepræget udvælgelsesprocedure, der tiltrækker et tilstrækkeligt antal deltagere. Hvis antallet af deltagere ikke er tilstrækkeligt, skal medlemsstaten overlade vurderingen af den vindende tilbudsgivers tilbud (herunder omkostningsberegninger) til en uafhængig revisor.
- (121) Forskellige procedurer kan være hensigtsmæssige afhængigt af omstændighederne. For projekter med stor teknisk kompleksitet, eller hvis det ellers er hensigtsmæssigt, kan medlemsstaterne vælge at indlede en konkurrencepræget dialog med potentielle tilbudsgivere med henblik på at sikre den mest hensigtsmæssige udformning af projektet.
- (122) Medlemsstaten skal sikre, at den økonomisk mest fordelagtige løsning vælges. Med henblik herpå skal medlemsstaten opstille objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kvalitative tildelingskriterier og på forhånd angive den relative vægtning af hvert kriterie. Sådanne kvalitative tildelingskriterier skal afvejes mod det

---

⁸⁴ Se f.eks. Kommissionens beslutning K(2008) 6705 af 5. november 2008, sag N 237/08 — Tyskland — Bredbåndsstøtte i Niedersachsen (C 18, 24.01.2009, s. 1), Kommissionens afgørelse C(2012) 8223 final af 20. november 2012, sag SA.33671 (2012/N) — Det Forenede Kongerige — National bredbåndsordning for Det Forenede Kongerige — Broadband Delivery UK (EUT C 16 af 19.1.2013, s. 2) og Kommissionens afgørelse C(2016) 3208 final af 26. maj 2016, sag SA 40720 (2016/N) — Det Forenede Kongerige — Broadband Delivery UK (EUT C 323 af 2.9.2016, s. 2).

⁸⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 65) og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/23/EU af 26. februar 2014 om tildeling af koncessionskontrakter (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 1).

ønskede støttebeløb. Ved ensartede, om ikke identiske, kvalitetsvilkår, skal den bydende, der anmoder om det laveste støttebeløb, modtage støtte.

- (123) Kvalitative tildelingskriterier kan bl.a. omfatte nettets ydeevne (herunder dets sikkerhed), den geografiske dækning, graden af fremtidssikring ved den teknologiske metode, den foreslåede løsnings indvirkning på konkurrencen (herunder engrosadgangsvilkår, betingelser og prisfastsættelse)⁸⁶ og de totale udgifter ved ejerskab⁸⁷.
- (124) Medlemsstaterne opfordres også til at overveje kriterier vedrørende nettets klima- og miljøpræstationer. Sådanne kriterier kan f.eks. omfatte nettets klima- og miljøvirkninger⁸⁸ eller foranstaltningens overensstemmelse med nationale og europæiske klima- og miljøbestemmelser. Medlemsstaterne kan også pålægge den udvalgte tilbudsgiver forpligtelser til at gennemføre afbødende foranstaltninger, hvis nettet kan have en negativ indvirkning på miljøet.
- (125) Hvis støtten ydes uden en konkurrencepræget udvælgelsesprocedure til en offentlig myndighed med henblik på etablering og forvaltning af et bredbåndsnet på engrosniveau⁸⁹ direkte eller gennem en intern enhed (direkte investeringsmodel), skal medlemsstaten ligeledes begrunde sit valg af net- og teknologiløsning⁹⁰.
- (126) Enhver koncession eller anden form for overdragelse fra en sådan offentlig myndighed eller intern enhed til tredjemand med henblik på udformning, etablering eller drift af nettet skal tildeles gennem en åben, gennemsigtig og ikkediskriminerende konkurrencepræget udbudsprocedure, som afholdes i tråd med principperne for offentlige udbud og overholder princippet om teknologineutralitet, uden at dette berører de gældende regler for offentlige udbud, på grundlag af det økonomisk mest fordelagtige tilbud.

---

⁸⁶ F.eks. bør nettopologier, som giver mulighed for fuldstændig og effektiv ubundet adgang, få flere point.

⁸⁷ De totale udgifter ved ejerskab (TCO) tages f.eks. i betragtning af virksomheder, når de planlægger at investere i anlægsprojekter. TCO omfatter initialinvesteringen samt alle direkte og indirekte udgifter på lang sigt. Selv om initialinvesteringen er let at beregne, søger virksomhederne oftest at analysere alle potentielle indirekte omkostninger, som kan have betydelig indflydelse på beslutningen om at investere.

⁸⁸ F.eks. af energiforbruget eller investeringens livscyklus under hensyntagen til kriterierne for princippet om ikke at gøre væsentlig skade, som indført i klassificeringsforordningen, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 af 18. juni 2020 om fastlæggelse af en ramme til fremme af bæredygtige investeringer.

⁸⁹ Støttemodtageren kan få lov til at levere detailtjenester som "detailhandler i sidste instans", hvis en forbruger ikke kan få en detailtjeneste fra markedet. Se Kommissionens afgørelse C(2020) 8069 final af 15. november 2019, sag SA.54472 (2019/N) — Irland — National Broadband Plan (EUT C 7 af 10.1.2020, s. 1),

⁹⁰ Se Kommissionens afgørelse C(2018) 6613 final af 12. oktober 2018, sag SA.49614 (2018/N) — Litauen — Udvikling af næste generation af accessinfrastruktur — RAIN 3 (EUT C 424 af 23.11.2018, s. 8), Kommissionens afgørelse C(2016) 3931 final af 30. juni 2016, sag SA.41647 — Italien — Strategia Banda Ultralarga (EUT C 258 af 15.7.2016, s. 4), Kommissionens afgørelse C(2019) 6098 final af 20. august 2019, sag SA.52224 — Østrig — Bredbåndsprojekt i Kärnten (EUT C 381 af 8.11.2019, s. 7).

5.2.4.2 Teknologineutralitet

- (127) I henhold til princippet om teknologineutralitet må den offentlige intervention ikke begunstige eller udelukke nogen bestemt teknologi, hverken i udvælgelsen af støttemodtagere eller i forbindelse med levering af engrosadgang. Da der findes forskellige teknologiske løsninger, bør udbuddet ikke favorisere eller udelukke nogen bestemt teknologi eller netplatform. De bydende bør have ret til at foreslå levering af de ønskede tjenester ved at anvende eller kombinere de teknologier, som de måtte finde mest egnede. Dette berører ikke medlemsstaternes mulighed for på forhånd at fastlægge den ønskede ydeevne, herunder nettenes energieffektivitet, og tildele prioritetspoint til den mest hensigtsmæssige teknologiske løsning eller blanding af teknologiske løsninger baseret på objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier i overensstemmelse med afsnit 5.2.4.1. Et offentligt finansieret elektronisk kommunikationsnet skal give alle adgangssøgende adgang på retfærdige og ikkediskriminerende vilkår, uanset hvilken teknologi der anvendes.

5.2.4.3 Anvendelse af eksisterende infrastruktur

- (128) Genanvendeligheden af eksisterende infrastruktur er en af de vigtigste faktorer for nedbringelse af de samlede omkostninger ved etablering af et nyt bredbåndsnet og begrænsning af dets negative indvirkning på miljøet⁹¹.
- (129) Medlemsstaterne skal oprette en national database over de eksisterende infrastrukturer, der kan genanvendes til udrulning af bredbånd, herunder kommercielle infrastrukturaktiver og infrastruktur ejet af offentlige organer.
- (130) Medlemsstaterne skal i materialet til den konkurrenceprægede udvælgelsesprocedure medtage alle oplysninger om eksisterende infrastruktur, der kan hentes i den nationale database, som suppleret eller ajourført på grundlag af kortlægningen og den offentlige høring.
- (131) Medlemsstaterne bør tilskynde operatører, der deltager i en konkurrencepræget udvælgelsesprocedure (tilbudsgivere), til at gøre brug af enhver tilgængelig eksisterende infrastruktur for at undgå unødvendigt og uøkonomisk dobbeltarbejde og reducere omfanget af offentlig finansiering. Dette kan bl.a. omfatte: anvendelse af operatørens egen infrastruktur, anvendelse af andre operatørers infrastruktur (herunder regulerede produkter⁹²), anvendelse af anden eksisterende forsyningsinfrastruktur (herunder f.eks. vand- og kloakrør og relevant elinfrastruktur), genanvendelse af radiomaster, offentlig infrastruktur osv.

---

⁹¹ Eksempler på foranstaltninger til nedbringelse af omkostningerne ved etablering af net og deres indvirkning på miljøet findes i direktivet om reduktion af omkostninger til bredbånd (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/61/EU af 15. maj 2014 om foranstaltninger for at reducere omkostningerne ved etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation (EUT L 155 af 23.5.2014, s. 1)).

⁹² Når der opnås adgang til eksisterende net ved hjælp af et produkt, der er tilgængeligt som følge af reguleringsmæssige forpligtelser, skal der tages hensyn til de begrænsninger, som anvendelsen af dette regulerede adgangsprodukt medfører, ved evalueringen af forslaget i forbindelse med den konkurrenceprægede udvælgelsesprocedure. Kun tilbudsgivere, der ikke ejer eller kontrollerer det regulerede eksisterende net, må anvende et reguleret adgangsprodukt i deres tilbud. Se Kommissionens afgørelse C(2016) 3208 final af 26. maj 2016, sag SA 40720 (2016/N) — Det Forenede Kongerige — Broadband Delivery UK (EUT C 323 af 2.9.2016, s. 2).

- (132) Enhver operatør, der ejer eller kontrollerer infrastruktur (uanset om den rent faktisk anvendes) i målområdet, og som ønsker at deltage i udbuddet, skal:
- a) underrette den støttetildelende myndighed og den nationale tilsynsmyndighed om denne infrastruktur under kortlægningen og den offentlige høring
  - b) forpligte sig til at stille infrastrukturen til rådighed for andre operatører i deres tilbud samt
  - c) give tilstrækkelige oplysninger om anvendelsen af denne infrastruktur (herunder vilkår, betingelser, prisfastsættelse).
- (133) De oplysninger, der er anført i punkt (132)c), skal gives i tilstrækkelig god tid til, at der kan tages effektivt hensyn til dem i andre operatørers tilbud, og til at præciseringer eller manglende oplysninger kan fremsendes. Under alle omstændigheder skal oplysningerne gives senest to måneder før fristen for afgivelse af tilbud i forbindelse med den konkurrencebaserede udvælgelsesprocedure.
- (134) Medlemsstaterne kan høre den nationale tilsynsmyndighed om hensigtsmæssigheden af de vilkår, betingelser og priser, som operatørerne har forslået for anvendelsen af den eksisterende infrastruktur, for at kontrollere, at betingelserne ikke er uforholdsmæssigt prohibitive eller risikerer at hindre brugen af den pågældende infrastruktur.

5.2.4.4 Engrosadgang

- (135) Det er en nødvendig komponent i enhver offentlig støtteforanstaltning, at tredjeparter får effektiv engrosadgang til offentligt finansierede net. Engrosadgang giver navnlig tredjepartsoperatører mulighed for at konkurrere med den valgte bydende, hvorved udvalget og konkurrencen i de områder, som foranstaltningen omfatter, styrkes, og det samtidig undgås, at der skabes regionale tjenestemonopoler. Ved at gøre det muligt at udvikle konkurrencen på målområdet sikrer det også udviklingen af markedet på dette område på længere sigt. Denne betingelse er ikke betinget af nogen forudgående markedsanalyse som omhandlet i kapitel III i direktiv (EU) 2018/972. Den type forpligtelser for engrosadgang, der pålægges et offentligt finansieret net, bør tilpasses efter de samlede adgangsforpligtelser, som er fastlagt ved sektorreguleringen. Støttemodtagere bør imidlertid levere et bredere sortiment af engrosadgangsprodukter end dem, de nationale tilsynsmyndigheder pålægger de operatører, som har en betydelig markedsstyrke, fordi støttemodtageren ikke blot anvender sine egne midler, men også skatteydernes penge til at etablere nettet. En sådan engrosadgang bør gives så tidligt som muligt, inden leveringen af de relevante tjenester påbegyndes, og, hvis netoperatøren også har til hensigt at levere detailtjenester, mindst seks måneder inden lanceringen af detailtjenester.
- (136) Det offentligt finansierede net skal tilbyde effektiv adgang på retfærdige og ikkediskriminerende vilkår til alle operatører, der anmoder herom. Dette kan indebære opgradering og øget kapacitet i den eksisterende infrastruktur, hvor det er nødvendigt, og etablering af tilstrækkelig ny infrastruktur (f.eks. kabelkanaler, der er store nok til

et tilstrækkeligt antal net, der ikke må være mindre end tre, og forskellige nettopologier)⁹³.

5.2.4.4.1 Engrosadgangsprodukter

5.2.4.4.1.1 Faste accessnet i hvide og grå områder

(137) Det statsfinansierede net skal sikre bitstrømsadgang, virtuel ubundet adgang ("VULA"⁹⁴), adgang til gadeskabe, master/tårne, kabelkanaler og mørk fiber⁹⁵.

5.2.4.4.1.2 Faste accessnet, der etableres i sorte områder og giver øget uploadhastighed

(138) I sorte ultrahurtige områder og for net, der giver øget uploadhastighed (se afsnit 5.2.3.1.4), skal det offentligt finansierede net sikre effektiv og fuldstændig fysisk ubundet adgang ud over, hvad der er planlagt for hvide og grå områder.

5.2.4.4.1.3 Mobile accessnet

(139) I forbindelse med interventioner, der støtter mobile accessnet, skal det offentligt finansierede net tilbyde⁹⁶ det størst mulige udbud af engrosadgangsprodukter, herunder bl.a. bitstrømsadgang, adgang til master/tårne og, når de bliver tilgængelige, de adgangsprodukter, der er nødvendige for at anvende de mest avancerede funktioner⁹⁷ i 5G og fremtidige generationer af mobilnet⁹⁸. Effektiv adgang kan omfatte adgang til komponenter i nettet, der ikke er statsfinansieret, men som er nødvendige for, at den adgangssøgende kan levere sine tjenester⁹⁹.

5.2.4.4.1.4 Backhaulnet

(140) I forbindelse med støtte til backhaulnet skal det offentligt finansierede net sikre bitstrømsadgang og adgang til master/tårne, kabelkanaler og mørk fiber.

---

⁹³ Afhængigt af interventionstypen kan dette omfatte: tilstrækkeligt dimensionerede kabelkanaler, tilstrækkeligt antal mørke fibre, type og opgradering af master/tårne, type og størrelse af gadeskabe til effektiv ubundet adgang osv. Se Kommissionens afgørelse C(2016) 3208 final af 26. maj 2016, sag SA 40720 (2016/N) — Det Forenede Kongerige — Broadband Delivery UK (EUT C 323 af 2.9.2016, s. 2) og Kommissionens afgørelse C(2019) 8069 final af 15. november 2019, sag SA.54472 (2016/N) — Irland — National Broadband Plan (EUT C 7 af 10.1.2020, s. 1).

⁹⁴ For at være berettiget til statsstøtte skal ethvert VULA-produkt have modtaget forhåndsgodkendelse fra den kompetente tilsynsmyndighed.

⁹⁵ Netoperatører med fast trådløs adgang ("FWA") skal give adgang til deres fysiske infrastruktur. Dette omfatter at give adgang til master/tårne på et ikkediskriminerende grundlag.

⁹⁶ Herunder adgangssøgende til fast trådløs adgang.

⁹⁷ Såsom roaming, Multi-Operator Access-Network (MORAN), Multi-Operator Core Network (MOCN), network slicing.

⁹⁸ Når medlemsstaterne yder støtten, skal de sikre, at master og tårne har en passende størrelse til at sikre, at der kan gives en sådan adgang.

⁹⁹ Effektiv adgang indebærer, at adgangssøgende er i stand til at overføre signaler fra masten/tårnet til det backhaulnet, som masten/tårnet er tilsluttet.

- (141) Det offentligt finansierede net skal tilbyde effektiv adgang på retfærdige og ikkediskriminerende vilkår til alle operatører, der anmoder herom. I overensstemmelse med punkt (136) kan dette indebære, at der etableres tilstrækkelig ny infrastruktur (f.eks. kanaler, der er store nok til at dække etableringen af tilstrækkeligt mørk fiber til at dække alle markedsoperatørers forventede behov).

5.2.4.4.2 Vilkår og betingelser for engrosadgang

- (142) Der skal gives effektiv engrosadgang i mindst ti år for alle aktive produkter, undtagen VULA.
- (143) Adgang baseret på VULA skal gives for en periode, der svarer til levetiden for den passive infrastruktur, som VULA er en erstatning for¹⁰⁰.
- (144) Der skal gives adgang til ny passiv infrastruktur (såsom kabelkanaler, master, skabe, mørk fiber osv.) i det pågældende netelements levetid¹⁰¹. Hvis der ydes statsstøtte til ny passiv infrastruktur, skal den passive infrastruktur være stor nok til mindst tre net og forskellige nettopologier¹⁰². Dette berører ikke eventuelle lignende regulerende forpligtelser, som den nationale tilsynsmyndighed måtte indføre på det specifikke relevante marked for at fremme en effektiv konkurrence, eller foranstaltninger, der er vedtaget under den samme periode eller efter udløbet af perioden på ti år.
- (145) Medlemsstaterne skal høre de nationale tilsynsmyndigheder om engrosadgangsprodukter, betingelser og priser, og de nationale tilsynsmyndigheder opfordres til at yde vejledning som beskrevet i afsnit 5.2.3.5.
- (146) De samme adgangsbetingelser skal gælde for hele det offentligt finansierede net, herunder de dele af nettet, hvor den eksisterende infrastruktur er blevet anvendt¹⁰³. Adgangsforpligtelserne skal håndhæves uden hensyn til ændringer i det offentligt finansierede nets ejerforhold, forvaltning eller drift.
- (147) Ved hjælp af egne midler kan støttemodtageren eller de adgangssøgende, der er tilsluttet det offentligt finansierede net, udvide nettet til tilstødende områder. Ved tilstødende områder forstås områder uden for målområdet. Adgangssøgende kan foretage sådanne udvidelser på grundlag af betingelsen om engrosadgang. Hvis de ikke er knyttet til støttemodtageren, er der ingen begrænsning for deres private udvidelser.

---

¹⁰⁰ Da VULA betragtes som en erstatning for fysisk ubundet adgang til en ny passiv infrastruktur, gælder de samme regler som for ny passiv infrastruktur.

¹⁰¹ Se Kommissionens afgørelse C(2020) 8069 final af 15. november 2019, sag SA.54472 (2019/N) — Irland — National Broadband Plan (EUT C 7 af 10.1.2020, s. 1), Når støttemodtageren beslutter at opgradere eller udskifte den passive infrastruktur, inden den støttede infrastrukturens levetid udløber, skal støttemodtageren fortsat give adgang til den nye infrastruktur i hele den oprindelige infrastrukturens levetid.

¹⁰² Hvis der f.eks. bygges nye kabelkanaler, skal de kunne bruges til mindst tre uafhængige kabler, som hver kan anvendes til mindst flere operatører. Hvis den eksisterende infrastruktur har kapacitetsbegrænsninger og ikke kan give adgang til mindst tre uafhængige kabler baseret på "først til mølle"-princippet, skal operatøren af det statsfinansierede net stille mindst 50 % af den eksisterende kapacitet til rådighed for adgangssøgende.

¹⁰³ F.eks. kan tredjeparters engrosadgang ikke begrænses til levering af detailbredbåndstjenester alene.

- (148) Når medlemsstaten gennemfører en offentlig høring om eksisterende eller planlagte net i målområdet (se afsnit 5.2.2.3), skal den angive, at private udvidelser er tilladt på et senere tidspunkt, medmindre interesserede parter i et tilstødende område modsætter sig sådanne udvidelser under den offentlige høringsproces.
- (149) Hvis de interesserede parter i forbindelse med kortlægningen og den offentlige høring påviser, at den planlagte udvidelse går ind i et tilstødende område, som allerede betjenes af mindst to uafhængige net med en hastighed, der svarer til det offentligt finansierede nets, eller at der er mindst ét sammenligneligt net i det tilstødende område, som blev taget i brug mindre end fem år før det offentligt finansierede net, må den private udvidelse til et sådant tilstødende område først gennemføres to år efter, at det statsfinansierede net sættes i drift¹⁰⁴.
- (150) Som en undtagelse fra afsnit 5.2.4.4.1 kan medlemsstaterne under visse omstændigheder begrænse udbuddet af visse adgangsprodukter, som ville øge investeringsomkostningerne uforholdsmæssigt uden at give væsentlige fordele i form af øget konkurrence, til de tilfælde, hvor der er en rimelig efterspørgsel fra en adgangssøgende. En sådan undtagelse er mulig på følgende betingelser:
- a) Det pågældende område er et område med lav befolkningstæthed, hvor der er begrænsede bredbåndstjenester, eller hvor støttemodtagerne er små lokale virksomheder¹⁰⁵.
  - b) Adgangen kan ikke begrænses på grundlag af en rimelig efterspørgsel i tætbefolkede områder, hvor man kan forvente, at konkurrencen på infrastrukturen udvikler sig. I sådanne områder bør det offentligt finansierede net tilbyde alle typer af netadgangsprodukter.
  - c) Medlemsstaterne skal påvise den uforholdsmæssigt store stigning i omkostningerne for hvert enkelt adgangsprodukt med detaljerede og objektive omkostningsberegninger.
  - d) Efterspørgslen anses for rimelig, hvis i) den adgangssøgende fremlægger en sammenhængende forretningsplan, som begrundet udviklingen af produktet på det offentligt finansierede net, og ii) en anden operatør ikke i forvejen tilbyder et tilsvarende adgangsprodukt i samme geografiske område til priser, som svarer til de priser, der gælder i mere tætbefolkede områder¹⁰⁶.

---

¹⁰⁴ Disse regler gælder også for forbindelser til statsfinansierede backhaulnet eller for statsfinansierede mobilnet, der efterfølgende anvendes til fast trådløs adgang, til områder, der allerede er dækket af faste net.

¹⁰⁵ Se f.eks. Kommissionens afgørelse C(2011) 7285 final af 19. oktober 2011, sag N 330/2010 — Frankrig — Programme national Très Haut Débit — Volet B (EUT C 364 af 14.12.2011, s. 2) og Kommissionens afgørelse C(2012) 8223 final af 20. november 2012, sag SA.33671 (2012/N) — Det Forenede Kongerige — National bredbåndsordning for Det Forenede Kongerige — Broadband Delivery UK (EUT C 16 af 19.1.2013, s. 2).

¹⁰⁶ Kommissionen kan acceptere andre betingelser i forbindelse med proportionalitetsanalysen i lyset af særlige forhold i sagen og den samlede afvejning. Se f.eks. Kommissionens afgørelse C(2011) 7285 final af 19. oktober 2011, sag N 330/2010 — Frankrig — Programme national Très Haut Débit — Volet B (EUT C 364 af 14.12.2011, s. 2) og Kommissionens afgørelse C(2012) 8223 final af 20. november 2012, sag SA.33671 (2012/N) — Det Forenede Kongerige — National bredbåndsordning for Det Forenede Kongerige — Broadband Delivery UK (EUT C 16 af 19.1.2013, s. 2). Hvis betingelserne er opfyldt, bør der gives adgang

- e) Hvis en anmodning om adgang opfylder kravene i punkt (150)a)-(150)d), afholdes de ekstra omkostninger, der er forbundet med at give en sådan adgang, af støttemodtageren¹⁰⁷.

5.2.4.4.3 Engrosadgangspriser

- (151) Ved fastsættelsen af priserne for engrosadgangsprodukter skal medlemsstaterne sikre, at engrosadgangsprisen for hvert adgangsprodukt er baseret på et af følgende benchmarks og prissætningsprincipper:
  - a) den gennemsnitlige offentliggjorte engrospris, der gælder i andre sammenlignelige, mere konkurrenceprægede områder i den pågældende medlemsstat eller i Unionen, eller
  - b) når der ikke findes sådanne offentliggjorte priser, de regulerede priser, der allerede er fastsat eller godkendt af den nationale tilsynsmyndighed for de berørte markeder og tjenester, eller
  - c) i mangel af sådanne offentliggjorte eller regulerede priser, omkostningsægtighed eller den metode, der kræves i henhold til de sektorspecifikke lovgivningsmæssige rammer.
- (152) Uden at det berører den nationale tilsynsmyndigheds beføjelser i henhold til den lovgivningsmæssige ramme, bør den nationale tilsynsmyndighed høres om engrosadgangsprodukter, vilkår og betingelser for engrosadgang, herunder om priser og relaterede tvister, jf. afsnit 5.2.3.5.
- (153) Medlemsstaterne skal angive engrosadgangsprodukterne, vilkårene og priserne i udbudsmaterialet og offentliggøre disse oplysninger på et centralt nationalt eller regionalt statsstøttewebsite. Offentligheden bør have adgang til webstedet uden begrænsninger, herunder forudgående brugerregistrering.

5.2.4.5 Tilbagebetaling

- (154) Ofte fastsættes støttebeløbet til foranstaltninger til støtte for etablering af faste net og mobilnet på forhånd for at dække det forventede finansieringsbehov i projektets levetid.

---

inden for en frist, der er sædvanlig for det pågældende marked. I tilfælde af konflikt kan den støttetildelende myndighed rådføre sig med den nationale tilsynsmyndighed eller et andet kompetent nationalt organ.

¹⁰⁷ Der må ikke ydes supplerende støtte til dækning af sådanne adgangsomkostninger.

- (155) Da den fremtidige udvikling i omkostninger og indtægter i dette tilfælde generelt er forbundet med en vis usikkerhed, bør medlemsstaterne nøje overvåge gennemførelsen af bredbåndprojektet i hele projektets løbetid og indføre en tilbagebetalingsmekanisme, der gør det muligt at tage behørigt hensyn til oplysninger, som støttemodtageren ikke tog med i den oprindelige forretningsplan, da de ansøgte om statsstøtte. Faktorer, der kan have indvirkning på projektets rentabilitet, og som kan være vanskelige eller endog umulige at fastslå på forhånd med tilstrækkelig nøjagtighed, er f.eks.: i) de faktiske omkostninger ved etablering af nettet, ii) de faktiske indtægter fra kernetjenesterne, iii) den faktiske udnyttelse, og iv) de faktiske indtægter fra "ikkekerntjenester"¹⁰⁸.
- (156) Medlemsstaterne skal indføre en tilbagebetalingsmekanisme i mindst projektets varighed, hvis projektets støttebeløb overstiger 5 mio. EUR, og de skal på en gennemsigtig og klar måde fastsætte reglerne herfor på forhånd (herunder i dokumentationen for den konkurrencebaserede udvælgelsesprocedure).
- (157) Tilbagebetaling er ikke nødvendig, hvis projektet gennemføres ved hjælp af den direkte investeringsmodel (se bilag III), hvor et offentligt ejet engrosnet bygges og drives af den offentlige myndighed med det ene formål at give alle operatører retfærdig og ikkediskriminerende adgang¹⁰⁹.
- (158) Da forskellige faktorer kan have enten en positiv eller negativ indvirkning på støttemodtagerens forretningsplan, bør tilbagebetalingsmekanismen udformes på en sådan måde, at der tages hensyn til og sker en afvejning mellem to mål: i) den bør give medlemsstaten mulighed for at inddrive beløb, der overstiger en rimelig fortjeneste¹¹⁰, ii) den bør ikke fjerne operatøernes incitament til at deltage i et udbud¹¹¹ og stræbe efter omkostningseffektivitet (effektivitetsgevinster) ved udrulning af nettet. For at

---

¹⁰⁸ F.eks. kan en tilbagebetalingsmekanisme hjælpe med at inddrive en fortjeneste, der er højere end med rimelighed forventet, f.eks. på grund af: i) større udbredelse end forventet af bredbåndprodukter, der resulterer i yderligere fortjeneste og et mindre investeringsunderskud, og ii) højere indtægter end forventet fra ikkebredbåndprodukter, der resulterer i yderligere fortjeneste og et mindre investeringsunderskud (f.eks. indtægter fra nye engrosadgangsprodukter). Se Kommissionens afgørelse C(2016) 3208 final af 26. maj 2016, sag SA 40720 (2016/N) — Det Forenede Kongerige — Broadband Delivery UK (EUT C 323 af 2.9.2016, s. 2).

¹⁰⁹ En tilbagebetalingsmekanisme kan også være hensigtsmæssig i visse modeller for offentligt ejerskab, hvor en tilbagebetalingsmekanisme kan være baseret på en efterfølgende nettonutidsværdisammenligning af støttemodtagerens faktiske afkast fra projektrengskabet ved kontraktens udløb med støttemodtagerens forventede afkast fra den projektmodel, der indgår i kontrakten. Se Kommissionens afgørelse C(2016) 3208 final af 26. maj 2016, sag SA 40720 (2016/N) — Det Forenede Kongerige — Broadband Delivery UK (EUT C 323 af 2.9.2016, s. 2).

¹¹⁰ Ved rimelig fortjeneste forstås den forrentning af kapitalen, som en typisk virksomhed ville kræve, under hensyntagen til det risikoniveau, der er specifikt for bredbåndssektoren, og den type tjenester, der leveres. Den krævede forrentning af kapitalen bestemmes typisk af de vægtede gennemsnitlige kapitalomkostninger ("WACC").

¹¹¹ Deltagelsen i udbuddet afhænger af den forventede fortjeneste og det forventede underskud. Der kan f.eks. opstå tab, hvis operatøren har været for optimistisk med hensyn til forventede fremtidige indtægter fra levering af bredbåndstjenester, eller hvis der opstår uventede omkostninger. Da den støtteydende myndighed ikke tilbagebetaler uventede tab, kan en stram tilbagebetalingsmekanisme for fremtidig fortjeneste øge den samlede risiko for investoren og afskrække vedkommende fra at deltage i udbuddet.

opnå en passende balance mellem de to mål bør medlemsstaterne indføre incitamentskriterier vedrørende effektivitetsgevinster¹¹².

- (159) Incitamentsbeløbet skal fastsættes til højst 30 % af den rimelige fortjeneste. Medlemsstaterne bør ikke tilbagekræve ekstra fortjeneste under denne tærskel (dvs. den rimelige fortjeneste forhøjet med incitamentsbeløbet¹¹³). Enhver fortjeneste, der overstiger tærsklen på 30 %, skal fordeles mellem støttemodtageren og medlemsstaten på grundlag af den støtteintensitet, der følger af resultatet af den konkurrencebaserede udvælgelsesprocedure¹¹⁴.
- (160) Tilbagebetalingsmekanismer skal også tage hensyn til fortjeneste fra andre transaktioner vedrørende det offentligt finansierede net. Hvis en virksomhed f.eks. oprettes specifikt med henblik på at opbygge og/eller drive det offentligt finansierede net, skal medlemsstaten, hvis en eksisterende aktionær i dette selskab sælger alle eller nogle af sine aktier i selskabet inden for syv år efter færdiggørelsen af nettet eller senest 10 år efter tildelingen af kontrakten, inddrive ethvert beløb, hvormed salgsprovenuet overstiger den pris, som den nuværende aktionær ville opnå en rimelig fortjeneste til¹¹⁵.
- (161) I alle tilfælde skal tilbagebetalte beløb betales til medlemsstaten. Medlemsstaterne kan beslutte at geninvestere tilbagebetalte beløb i udvidelsen af nettet på samme betingelser som den oprindelige statsstøtteforanstaltning (f.eks. til at finansiere nye projekter under en godkendt statsstøtteordning).

5.2.4.6 Regnskabsmæssig adskillelse

- (162) For at sikre, at støtten forbliver proportional og ikke fører til overkompensation eller krydssubsidiering af ikkestøttede aktiviteter, skal støttemodtageren sikre regnskabsmæssig adskillelse mellem de midler, der anvendes til etablering og drift af nettet, og andre midler, som støttemodtageren har til rådighed.

5.2.4.7 Støttens gennemsigthed

- (163) Medlemsstaterne skal overholde kravene i afsnit 7.

5.2.5 Negative virkninger for konkurrencen og samhandelen

- (164) Støtte til etablering af faste net og mobilnet kan have negative virkninger i form af markedsfordrejninger og påvirkning af samhandelen mellem medlemsstaterne.

---

¹¹² Effektivitetsgevinster bør ikke forringe kvaliteten af tjenesten.

¹¹³ Hvis den rimelige fortjeneste er 10 %, vil incitamentsbeløbet være 3 %. Medlemsstaterne må ikke inddrive en fortjeneste på under 13 %.

¹¹⁴ Hvis den faktiske fortjeneste f.eks. er 20 %, og den rimelige fortjeneste er på 10 %, er incitamentsbeløbet 3 %. Støtteintensiteten er 70 %. Medlemsstaterne må ikke inddrive en fortjeneste på under 13 %. Fra 13 % til 20 % vil fortjenesten blive delt med 70 % til medlemsstaten og 30 % til bredbåndsinvestoren.

¹¹⁵ Hvis det antages, at en aktionær ejer 20 % af det subsidierede selskabs aktier, hvis rimelige fortjeneste beregnet (på grundlag af fodnote 114) er 10 %. Selskabets nettonutidsværdi med 10 % som diskonteringsfaktor er X. Hvis aktionæren sælger sine aktier til Y, skal medlemsstaten inddrive $y - 20 \% * X$ fra aktionæren.

- (165) Kommissionen vurderer, hvilken betydning konkurrencefordrejningen og påvirkningen af samhandelen har for konkurrenterne. Hvis konkurrenterne oplever, at deres oprindelige investering bliver mindre rentabel på grund af støtten, kan de beslutte at reducere deres egne fremtidige investeringer, trække sig helt ud af markedet eller beslutte ikke at gå ind på et nyt marked eller i et nyt geografisk område¹¹⁶. Den offentlige støtte kan også tilskynde lokale tjenesteudbydere til at benytte sig af de tjenester, der tilbydes af det offentligt finansierede net, i stedet for andre markedsløsninger. Når støttemodtageren ser ud til at blive en virksomhed, der i forvejen har en dominerende stilling på et marked eller kan blive dominerende på grund af den offentlige investering, kan støtteforanstaltningen endvidere svække det konkurrencemæssige pres, som konkurrenterne kan lægge på støttemodtageren. Selv i tilfælde, hvor fordrejninger kan anses for at være begrænsede på et individuelt plan, kan støtteordninger på det kumulative plan stadig føre til en høj grad af fordrejning.

5.2.6 Afvejning af støttens positive virkninger i forhold til de negative virkninger for konkurrencen og samhandelen

- (166) Kommissionen vil afveje den planlagte støtteforanstaltnings positive virkninger for de støttede økonomiske aktiviteter med de identificerede negative virkninger for konkurrencen og samhandelen. For at støtten kan være forenelig med det indre marked, skal støtteforanstaltningens positive virkninger opveje dens negative virkninger.
- (167) For det første vurderer Kommissionen støtteforanstaltningens positive virkninger for de støttede økonomiske aktiviteter, herunder dens bidrag til målene for den digitale politik. Medlemsstaten skal på grundlag af en kontrafaktisk analyse påvise, at foranstaltningen har positive virkninger sammenlignet med, hvad der ville være sket uden støtten. Som anført i afsnit 5.2.1 kan de positive virkninger omfatte opnåelse af de ønskede mål, såsom etablering af et nyt net, der giver yderligere kapacitet og hastighed på markedet samt lavere priser og bedre valgmuligheder for forbrugerne, højere kvalitet og innovation. Det vil også betyde, at slutbrugerne får større adgang til onlineresourcer, hvilket sammen med øget forbrugerbeskyttelse på dette område sandsynligvis vil øge efterspørgslen. Det vil bidrage til fuldførelsen af det digitale indre marked og være til gavn for EU-økonomien som helhed.
- (168) Desuden kan Kommissionen, hvor det er relevant, også tage hensyn til, om støtten har andre positive virkninger, f.eks. forbedringer af energieffektiviteten i netdriften. Hvis sådanne andre positive virkninger afspejler dem, der er indeholdt i Unionens politikker, såsom den europæiske grønne pagt, kan støtte, der er tilpasset sådanne EU-politikker, også anses for at have sådanne bredere positive virkninger.
- (169) For det andet vurderer Kommissionen, om eventuelle negative virkninger er begrænset til det nødvendige minimum. Medlemsstaterne skal påvise, at de negative virkninger er begrænset til det nødvendige minimum. De bør tage højde for støtteforanstaltningens nødvendighed, hensigtsmæssighed og proportionalitet (afsnit 5.2.2-5.2.4) og f.eks. projekternes størrelse, de individuelle og kumulative støttebeløb, de forventede støttemodtagere (f.eks. om støttemodtageren har en stærk markedsposition) samt de pågældende områders karakteristika (f.eks. antallet af

---

¹¹⁶ Denne type virkninger kan betegnes som "fortrængning".

højtydende net, der findes eller kan forventes i et givet område). Medlemsstaterne opfordres til at indsende eventuelle konsekvensanalyser og efterfølgende evalueringer af tilsvarende tidligere ordninger for at sætte Kommissionen i stand til at vurdere de sandsynlige negative virkninger.

- (170) Kommissionen vil kun anse en støtteforanstaltning for at være forenelig med det indre marked, hvis de positive virkninger opvejer de negative virkninger for konkurrencen og samhandelen. I tilfælde, hvor den foreslåede støtteforanstaltning ikke afhjælper et konstateret markedssvigt på en hensigtsmæssig og proportional måde, vil de negative konkurrencefordrejende virkninger have tendens til at opveje foranstaltningens positive virkninger. Kommissionen vil derfor sandsynligvis konkludere, at den foreslåede støtteforanstaltning er uforenelig med det indre marked.

6 FORENELIGHEDSVURDERING AF FORANSTALTNINGER TIL UDBREDELSE AF TJENESTERNE

- (171) Selv om tilgængeligheden af et elektronisk kommunikationsnet er en forudsætning for muligheden for at abonnere på internetadgangstjenester, kan dette i nogle tilfælde ikke være tilstrækkeligt til at sikre, at slutbrugernes behov, som der navnlig henvises til i punkt (52) og (63), vil blive opfyldt, og at fordelene for samfundet som helhed vil blive realiseret.
- (172) Dette kan skyldes slutbrugernes relativt lave tilbøjelighed til at abonnere på internetadgangstjenester. En sådan lav tilbøjelighed kan have forskellige årsager, herunder de økonomiske konsekvenser af omkostningerne ved at abonnere på elektroniske kommunikationstjenester for slutbrugere generelt eller for visse kategorier af slutbrugere i skrøbelige situationer i særdeleshed, og den fejlagtige opfattelse af fordelene ved at abonnere på bredbåndstjenester.
- (173) Foranstaltninger som f.eks. vouchere kan være nyttige til at afhjælpe et specifikt markedssvigt med hensyn til udbredelsen af tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester. En bredt tilgængelig og økonomisk overkommelig adgang til konnektivitet skaber positive eksterne virkninger på grund af dens mulighed for at fremskynde vækst og innovation i alle økonomiske sektorer. Hvis det ikke er muligt at sikre økonomisk overkommelig adgang til passende elektroniske kommunikationstjenester, f.eks. på grund af høje detailpriser, kan statsstøtte bidrage til at afhjælpe et sådant markedssvigt. I sådanne tilfælde kan statsstøtte få positive virkninger, og den samlede effektivitet kan forbedres.
- (174) Voucherordninger har til formål at øge udbredelsen (abonnementer) eller under visse omstændigheder at tilskynde slutbrugerne til at opretholde abonnementet på faste eller mobile tjenester.
- (175) De har til formål at reducere slutbrugernes omkostninger (f.eks. etableringsomkostninger og abonnementsgebyr for en bestemt periode). De kan bruges til at abonnere på nye faste eller mobile tjenester eller til at opgradere de nuværende abonnementer.
- (176) Vouchers ville ikke udgøre støtte i forhold til slutbrugere, herunder individuelle forbrugere, hvis sidstnævnte ikke udøver en økonomisk aktivitet, der falder ind under traktatens artikel 107, stk. 1. Vouchers kan udgøre støtte til slutbrugere, hvis

sidstnævnte udøver en økonomisk aktivitet, der falder ind under traktatens artikel 107, stk. 1. I de fleste tilfælde kan støtten dog være de minimis-støtte i betragtning af vouchernes begrænsede værdi.

- (177) Den Europæiske Unions Domstols eksisterende retspraksis bekræfter, at når en fordel gives til slutbrugere såsom individuelle forbrugere, der ikke udøver en økonomisk aktivitet, kan den også udgøre en fordel for visse andre virksomheder og kan udgøre statsstøtte i henhold til traktatens artikel 107, stk. 1¹¹⁷. Sådanne andre virksomheder kan være operatører af elektronisk kommunikation eller andre virksomheder, der tager imod voucherne.
- (178) Vouchers kan give en fordel til operatører af elektronisk kommunikation, der udbyder tjenester til slutbrugere (og kan i nogle tilfælde give netoperatører en fordel), og som vil kunne tilbyde tjenester via eksisterende elektroniske kommunikationsnet til et større antal slutbrugere, hvilket styrker deres markedsposition¹¹⁸. Udbydere og operatører af elektroniske kommunikationstjenester er virksomheder og er underlagt statsstøttekontrol, hvis den fordel, de opnår, overstiger de minimis-niveauerne.

6.1 Sociale vouchers

- (179) Sociale vouchers har til formål at hjælpe visse individuelle forbrugere med at købe eller opretholde faste eller mobile tjenester. De kan anses for at være forenelige med det indre marked på grundlag af traktatens artikel 107, stk. 2, litra a), som "*støtte af social karakter til enkelte forbrugere, forudsat at den ydes uden forskelsbehandling med hensyn til varernes oprindelse*"¹¹⁹.
- (180) For at være forenelig i henhold til traktatens artikel 107, stk. 2, litra a), skal sådanne vouchers være af social karakter og forbeholdes bestemte kategorier af enkelte forbrugere (virksomheder er ikke omfattet), hvis økonomiske forhold berettiger udbetaling af støtte af sociale årsager (f.eks. lavindkomstfamilier, studerende, elever osv.), f.eks. for at sætte dem i stand til at erhverve eller opretholde et fast eller mobilt abonnement med henblik på at deltage i fjernundervisning, udføre telearbejde osv.
- (181) Der kan være forskellige gennemførelsesmetoder i henhold til nationale regler. F.eks. kan voucherordningen omfatte betalinger direkte til slutbrugerne eller direkte til den tjenesteudbyder, som slutbrugerne har valgt.

---

¹¹⁷ Rettens dom af 4. marts 2009, Italien mod Kommissionen, T-424/05, ECLI:EU:T:2007:367, præmis 108, Domstolens dom af 28. juli 2011, Mediaset mod Kommissionen, C-403/10 P, ECLI:EU:C:2011:533, præmis 81.

¹¹⁸ Uden at det berører vurderingen i henhold til statsstøttereglerne af foranstaltninger truffet på nationalt plan til gennemførelse af forsyningspligten i Unionens rammebestemmelser for elektronisk kommunikation (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972 af 11. december 2018 om en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation (omarbejdning) (EUT L 321 af 17.12.2018, s. 36)).

¹¹⁹ Se Kommissionens afgørelse C(2020) 8441 final af 4. december 2020, sag SA.57357 (2020/N) — Grækenland — Bredbåndsvoucherordning for studerende (EUT C 41 af 5.2.2021, s. 4).

- (182) Støtteberettigede omkostninger kan være det månedlige gebyr, standardetableringsomkostningerne¹²⁰ og slutbrugerens nødvendige terminaludstyr (modem/router) for internetadgang.
- (183) Voucherne må kun bruges til at abonnere på nye faste eller mobile tjenester eller til at opretholde eksisterende tjenester. Der må ikke tilbydes vouchers for at skifte mellem udbydere, der tilbyder den samme tjenestekvalitet, for at begrænse risikoen for opportunistisk adfærd, der ikke er i overensstemmelse med det sociale mål med sådanne vouchers. Vouchere må ikke anvendes til at opgradere eksisterende fastnet- eller mobilabonnementer, medmindre det klart kan påvises, at de nuværende abonnementer ikke kan opfylde slutbrugernes rimelige minimumsbehov.
- (184) Kravet om at undgå enhver forskelsbehandling i forbindelse med produkternes oprindelse opfyldes ved at overholde princippet om teknologineutralitet. Slutbrugere skal kunne bruge voucheren til at købe de støtteberettigede fastnet- eller mobiltjenester fra enhver udbyder, der er i stand til at levere dem, uanset hvilken teknologi der anvendes til at levere tjenesten. Foranstaltningen skal sikre ligebehandling af alle mulige tjenesteydere og give de endelige forbrugere det bredest mulige udvalg af leverandører. Til dette formål skal medlemsstaten oprette et onlineregister over alle støtteberettigede tjenesteudbydere eller anvende en tilsvarende alternativ metode for at sikre, at foranstaltningen er åben, gennemsigtig og ikkediskriminerende. Slutbrugerne skal have mulighed for at konsultere onlineregisteret for at blive informeret om alle operatører, der kan levere de støtteberettigede tjenester. Alle udbydere, der kan levere de støtteberettigede fastnet- eller mobiltjenester, skal have mulighed for at blive optaget i onlineregisteret på grundlag af objektive og gennemsigtige kriterier (f.eks. evne til at overholde minimumskravene for levering af støtteberettigede fastnet- eller mobiltjenester). Onlineregisteret kan også stille yderligere oplysninger til rådighed for slutbrugere, f.eks. hvilken type tjeneste de forskellige operatører yder.
- (185) Sociale voucherordninger skal være tidsbegrænsede til en rimelig periode på højst tre år.
- (186) Medlemsstaterne kan indføre yderligere beskyttelsesforanstaltninger for at undgå unødigt konkurrencefordrejning og slutbrugerens eller operatørers af elektronisk kommunikations eventuelle misbrug af vouchers. Der kan være behov for yderligere sikkerhedsforanstaltninger for at sikre, at vouchers ikke anvendes til at købe faste eller mobile internetadgangstjenester, hvis et andet medlem af samme husstand allerede har abonnement på en passende tjeneste.
- (187) Desuden skal medlemsstaterne overholde kravene i afsnit 7 om gennemsigtighed, rapportering og overvågning.

6.2 Konnektivitetsvouchere

- (188) Konnektivitetsvouchere kan være til bredere kategorier af slutbrugere (f.eks. vouchers til alle borgere eller visse virksomheder, såsom SMV'er) for at fremme udbredelsen af fastnet- eller mobiltjenester, der bidrager til udviklingen af en økonomisk aktivitet.

---

¹²⁰ Standardomkostninger er dem, der gælder for alle slutbrugere uanset deres specifikke situation.

Foranstaltningen kan erklæres forenelig med det indre marked på grundlag af artikel 107, stk. 3, litra c), i TEUF.

- (189) Kommissionen vil anse sådanne foranstaltninger for at være forenelige, hvis de bidrager til udviklingen af en økonomisk aktivitet (første betingelse) uden at påvirke samhandelsvilkårene unødigt i et omfang, der strider mod den fælles interesse (anden betingelse).

6.2.1 Første betingelse

- (190) Kommissionen mener, at voucherordninger, der effektivt letter udbredelsen af faste eller mobile tjenester, kan fremme udviklingen af en række økonomiske aktiviteter ved at øge konnektiviteten og adgangen til internetadgangstjenester.
- (191) For at skabe en tilskyndelsesvirkning må voucheren kun dække op til 50 % af de støtteberettigede omkostninger. Støtteberettigede omkostninger kan være det månedlige gebyr, standardetableringsomkostningerne og slutbrugerens nødvendige terminaludstyr (modem/router) for internetadgang. Omkostningerne til kabler i bygningen og en vis begrænset udbredelse i slutbrugerens private ejendom eller i den offentlige ejendom i nærheden af slutbrugerens private ejendom kan også være støtteberettigede, i det omfang de er nødvendige og supplerende i forhold til leveringen af tjenesten.
- (192) Der kan være forskellige gennemførelsesmetoder i henhold til nationale regler. F.eks. kan voucherordningen omfatte betalinger direkte til slutbrugerne eller direkte til den tjenesteudbyder, som slutbrugerne har valgt.
- (193) Hvis en statsstøtteforanstaltning, de betingelser, den er forbundet med (herunder dens finansieringsmåde, når denne udgør en integrerende del af foranstaltningen), eller de aktiviteter, den finansierer, udgør en overtrædelse af en relevant bestemmelse i EU-lovgivningen, kan støtten ikke betragtes som forenelig med det indre marked¹²¹.

6.2.2 Anden betingelse

- (194) Statsstøtte bør målrettes situationer, hvor støtten kan føre til en væsentlig forbedring, som markedet ikke alene kan levere, dvs. hvor der er et markedssvigt med hensyn til udbredelsen. Hvis f.eks. statsstøtte til udbredelse af faste og mobile elektroniske kommunikationstjenester ikke er rettet mod et markedssvigt med hensyn til udbredelse (f.eks. hvis vouchere misbruges til at støtte etableringen i stedet for at fremme efterspørgslen) eller ikke respekterer princippet om teknologineutralitet, vil støtte i form af vouchere ikke være et passende politisk instrument, og foranstaltningen kan ændre investeringsbetingelserne og skabe fordrejninger, der er til skade for de pågældende markeders funktion. I sådanne tilfælde vil støtte i form af vouchere risikere at påvirke samhandelsvilkårene unødigt i et omfang, der strider mod den fælles interesse, og støtteforanstaltningen med konnektivitsvouchere kan derfor ikke erklæres forenelig med det indre marked.

---

¹²¹ Domstolens dom af 22. september 2020, Østrig mod Kommissionen, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, præmis 44.

- (195) Vouchere kan være nødvendige for at støtte abonnement på en ny tjeneste eller for at opgradere den nuværende. Vouchere må kun anvendes til at opgradere det eksisterende fastnet- eller mobilabonnement, i det omfang det ikke i urimelig grad fordrejer konkurrencen på detail- og engrosniveau.
- (196) Kommissionen mener, at konnektivitsvouchere, der er teknologineutrale, også er proportionale, da de gør det muligt for slutbrugerne at købe de tjenester, der har det bedste forhold mellem kvalitet og pris, fra enhver udbyder, der er i stand til at levere dem, uanset hvilken teknologi der anvendes til at levere tjenesten. Desuden kan sådanne foranstaltninger begrænse støttens negative virkninger for konkurrencen, hvis de sikrer ligebehandling af alle mulige tjenesteudbydere og giver slutbrugerne det bredest mulige udvalg af leverandører. Til dette formål skal medlemsstaten oprette et onlineregister over alle støtteberettigede tjenesteudbydere eller anvende en tilsvarende alternativ metode for at sikre, at foranstaltningen er åben, gennemsigtig og ikkediskriminerende. Slutbrugerne skal have mulighed for at konsultere sådanne oplysninger om alle operatører, der kan levere de støtteberettigede tjenester. Alle udbydere, der kan levere de støtteberettigede tjenester skal have mulighed for at anmode om at blive optaget i onlineregisteret eller anvende en anden alternativ metode valgt af medlemsstaten på grundlag af objektive kriterier (f.eks. evne til at overholde minimumskravene for levering af støtteberettigede fastnet- eller mobiltjenester). Onlineregisteret (eller den alternative metode) kan også stille yderligere oplysninger til rådighed for slutbrugerne, f.eks. hvilken type tjeneste de forskellige operatører yder.
- (197) Konnektivitsvouchere må kun tilbydes slutbrugere i områder, hvor der er mindst ét eksisterende net¹²², der kan levere de støtteberettigede tjenester, hvilket skal verificeres gennem kortlægning og offentlig høring. Kortlægningen og den offentlige høring skal dække voucherordningens varighed og skal udføres som angivet i henholdsvis afsnit 5.2.2.4.1 og afsnit 5.2.2.4.2. Den offentlige høring skal opfordre interesserede parter til at fremsætte bemærkninger om foranstaltningens vigtigste karakteristika og ikke kun om tilgængeligheden af net i målområderne.
- (198) Medlemsstaterne skal begrænse risikoen for, at voucherordninger uretmæssigt fordrejer konkurrencen. For at støtten kan være forenelig, skal medlemsstaterne foretage en markedsvurdering for at identificere de støtteberettigede udbydere i området og indsamle oplysninger til beregning af deres markedsandel. Markedsvurderingen skal tage sigte på at fastslå, om voucherordningen kan give nogle udbydere en uforholdsmæssig fordel på bekostning af andre og dermed styrke (lokal) markedsdominans. Markedsvurderingen skal også tage sigte på at fastslå det faktiske behov for at bruge en voucherordning ved at sammenligne situationen i det eller de pågældende interventionsområder med situationen i andre områder i medlemsstaten eller Unionen. Udviklingen i slutbrugernes anvendelse kan også vurderes for at drage konklusioner om muligheden for at gennemføre voucherordningen.
- (199) For at være med i voucherordningen i de tilfælde, hvor operatøren er vertikalt integreret og har en detailmarkedsandel på over 25 %, skal denne på det tilsvarende engrosadgangsmarked tilbyde alle udbydere af elektroniske kommunikationstjenester mindst ét engrosadgangsprodukt, som kan sikre, at den pågældende udbyder på

---

¹²² En voucherforanstaltning, der skal øge udbredelsen af det fremtidige net, kan indgå i støtteforanstaltningen for nettet.

pålidelig vis kan levere de støtteberettigede tjenester på åbne, gennemsigtige og ikkediskriminerende vilkår. Engrosadgangsprisen skal fastsættes som angivet i afsnit 5.2.4.4.3.

- (200) Konnektivitetsvoucherordninger vil blive anset for at have begrænsede negative virkninger for konkurrencen, hvis de er tidsbegrænsede til en rimelig periode på højst to år.
- (201) Desuden skal medlemsstaterne overholde kravene i afsnit 7 om gennemsigtighed, rapportering og overvågning.

7 GENNEMSIGTIGHED, RAPPORTERING, OVERVÅGNING

7.1 Gennemsigtighed

- (202) Medlemsstaterne skal offentliggøre følgende oplysninger på Kommissionens modul for gennemsigtighed i statsstøtte¹²³ eller på et centralt nationalt eller regionalt statsstøttewebsted:
  - a) den fulde ordlyd af afgørelsen om godkendelse af støtteordningen eller den individuelle støtte og dennes gennemførelsesbestemmelser eller et link hertil
  - b) oplysninger om hver individuel støttetildeling på over 100 000 EUR, jf. bilag IV.
- (203) De i punkt (202)b) omhandlede oplysninger skal offentliggøres senest seks måneder efter datoen for tildeling af støtten eller, hvis det drejer sig om støtte i form af skattefordele, senest et år efter udløbet af fristen for indgivelse af skatteangivelsen¹²⁴.
- (204) Medlemsstaterne skal organisere deres centrale statsstøttewebsted, jf. punkt (202), på en sådan måde, at der er let adgang til oplysningerne. For støtte, der er ulovlig, men efterfølgende findes forenelig, skal medlemsstaterne offentliggøre oplysningerne senest seks måneder efter datoen for Kommissionens afgørelse om, at støtten erklæres forenelig.
- (205) For at gøre det muligt at håndhæve statsstøttere reglerne i henhold til traktaten skal oplysningerne være tilgængelige i mindst ti år fra den dato, hvor støtten blev tildelt. Oplysningerne skal offentliggøres i et regnearksformat, der ikke er ejendomsretligt beskyttet, som gør det muligt at søge på, udtrække og downloade data, og som letter offentliggørelsen af data på internettet, f.eks. i CSV- eller XML-format. Offentligheden skal have adgang til webstedet uden begrænsninger, herunder forudgående brugerregistrering.
- (206) Kommissionen vil på sit websted offentliggøre links til det nationale eller regionale statsstøttewebsted som omhandlet i punkt (202).

---

¹²³ "Offentlig søgning i databasen for gennemsigtighed i statsstøtte", tilgængelig på følgende websted: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=da>.

¹²⁴ Hvis der ikke findes formelle krav om årlige angivelser, anses den 31. december i det år, hvor støtten tildeles, som tildelingsdato med henblik på indkodningen.

7.2 Rapportering

- (207) I henhold til Rådets forordning (EU) nr. 2015/1589¹²⁵ og Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004¹²⁶ skal medlemsstaterne indsende årlige rapporter til Kommissionen om hver støtteforanstaltning, der godkendes i henhold til disse retningslinjer.
- (208) Ud over de årlige rapporter, der er omhandlet i punkt (207), skal medlemsstaterne hvert andet år forelægge Kommissionen en rapport med centrale oplysninger om de støtteforanstaltninger, der er godkendt i henhold til disse retningslinjer, i overensstemmelse med bilag V. Når Kommissionen vedtager en afgørelse i henhold til disse retningslinjer, kan den kræve yderligere indberetning vedrørende støtteforanstaltningen.

7.3 Overvågning

- (209) Medlemsstaterne skal udfærdige detaljerede fortegnelser over alle støtteforanstaltninger. Disse fortegnelser skal indeholde alle de oplysninger, der er nødvendige for at fastslå, at alle forenelighedsbetingelserne i disse retningslinjer er opfyldt. Medlemsstaterne skal opbevare disse fortegnelser i 10 år fra datoen for støttens tildeling og skal efter anmodning forelægge dem for Kommissionen.

8 PLAN FOR EFTERFØLGENDE EVALUERING

- (210) For derudover at sikre, at fordrejninger af konkurrencen og samhandelen begrænses, kan Kommissionen kræve, at visse ordninger gøres tidsbegrænsede (normalt fire år eller derunder) og underlægges et evalueringskrav, for at kontrollere, i) om de antagelser og betingelser, som førte til beslutningen om forenelighed, er blevet opfyldt, ii) om støtteforanstaltningen i lyset af de på forhånd fastsatte mål er effektiv, ii) støtteforanstaltningens indvirkning på markeder og konkurrence, og at der ikke opstår urimelige konkurrencefordrejende virkninger i hele støtteordningens løbetid, som er i strid med Unionens interesser¹²⁷.
- (211) Der kan være behov for efterfølgende evaluering af ordninger med store budgetter eller med nye karakteristika, eller når der forventes betydelige markedsmæssige, teknologiske eller lovgivningsmæssige ændringer. Under alle omstændigheder vil der skulle foretages en evaluering af ordninger med et statsstøttebudget eller udgiftsregnskab på over 150 mio. EUR i et givet år eller 750 mio. EUR over deres samlede varighed, dvs. den samlede varighed af ordningen og eventuelle tidligere ordninger, der dækker et lignende mål og geografisk område, fra offentliggørelsen af retningslinjerne. I betragtning af evalueringens mål og for at undgå, at medlemsstaterne pålægges en uforholdsmæssig stor byrde, er efterfølgende

---

¹²⁵ Rådets forordning (EU) 2015/1589 af 13. juli 2015 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUT L 248 af 24.9.2015, s. 9).

¹²⁶ Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 af 21. april 2004 om gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 (EUT L 140 af 30.4.2004, s. 1).

¹²⁷ Se f.eks. Kommissionens afgørelse C(2012) 8223 final af 20. november 2012, sag SA.33671 (2012/N) — Det Forenede Kongerige — National bredbåndsordning for Det Forenede Kongerige — Broadband Delivery UK (EUT C 16 af 19.1.2013, s. 2).

evalueringer kun påkrævet for støtteordninger med en samlet varighed på over tre år fra offentliggørelsen af retningslinjerne.

- (212) Der kan dispenseres fra kravet om efterfølgende evaluering for støtteordninger, der følger umiddelbart efter en ordning, der dækker et lignende mål og geografisk område og har været genstand for en evaluering, som har resulteret i en endelig evalueringsrapport i overensstemmelse med den evalueringsplan, der er godkendt af Kommissionen, som ikke har givet anledning til negative konklusioner. Hvis den endelige evalueringsrapport for en ordning ikke er i overensstemmelse med den godkendte evalueringsplan, skal ordningen suspenderes med øjeblikkelig virkning på Kommissionens anmodning.
- (213) Formålet med evalueringen bør være at kontrollere, om de antagelser og betingelser, der ligger til grund for ordningens forenelighed, er opfyldt, navnlig støtteforanstaltningens nødvendighed og effektivitet sammenholdt med dens generelle og specifikke mål. Den bør også vurdere ordningens indvirkning på konkurrencen og samhandelen.
- (214) For støtteordninger, der er omfattet af det evalueringskrav, der er omhandlet i punkt (211), skal medlemsstaterne anmelde et udkast til evalueringsplan, som vil udgøre en integreret del af Kommissionens vurdering af ordningen, som følger:
  - a) sammen med støtteordningen, hvis statsstøttebudgettet for ordningen overstiger 150 mio. EUR i et givet år eller 750 mio. EUR over dens samlede varighed
  - b) senest 30 arbejdsdage efter enhver betydelig ændring, som øger ordningens budget til over 150 mio. EUR i et givet år eller 750 mio. EUR over ordningens samlede varighed
  - c) senest 30 arbejdsdage efter bogføringen i det officielle regnskab af udgifter under ordningen, der overstiger 150 mio. EUR i et givet år.
- (215) Udkastet til evalueringsplan skal være i overensstemmelse med de fælles metodiske principper, som Kommissionen har fastlagt¹²⁸. Medlemsstaterne skal offentliggøre den evalueringsplan, som Kommissionen har godkendt.
- (216) Den efterfølgende evaluering skal foretages af en ekspert, som er uafhængig af den støtteydende myndighed, på grundlag af evalueringsplanen. Hver evaluering skal omfatte mindst én foreløbig og en endelig evalueringsrapport. Medlemsstaterne skal offentliggøre begge rapporter.
- (217) Den endelige evalueringsrapport skal fremlægges for Kommissionen i tilstrækkelig god tid til at overveje en eventuel forlængelse af støtteordningen og senest ni måneder inden dens udløb. Denne periode kan afkortes for ordninger, hvor evalueringskravet skal opfyldes i de sidste to gennemførelsesår. Den nøjagtige rækkevidde og de nærmere bestemmelser for hver evaluering angives i afgørelsen om godkendelse af støtteordningen. Ved anmeldelsen af enhver efterfølgende støtteforanstaltning med et

---

¹²⁸ Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene., Fælles metode til evaluering af statsstøtte, Bruxelles, 28.5.2014, SWD(2014) 179 final, eller nogen af dens efterfølgere.

lignende mål skal det beskrives, hvordan der er taget hensyn til resultaterne af evalueringen.

9 AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

- (218) Disse retningslinjer vil blive anvendt fra den første dag efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende.
- (219) Kommissionen vil anvende disse retningslinjer på alle anmeldte støtteforanstaltninger, efter at retningslinjerne er offentliggjort i Den Europæiske Unions Tidende, også selv om projekterne blev anmeldt før dette tidspunkt.
- (220) I overensstemmelse med Kommissionens meddelelse om fastlæggelse af reglerne for vurdering af ulovlig statsstøtte¹²⁹ vil Kommissionen i forbindelse med ulovlig statsstøtte anvende de regler, der var gældende på det tidspunkt, hvor støtten blev ydet. Den vil derfor anvende disse retningslinjer i tilfælde, hvor der ydes ulovlig støtte, efter datoen for deres offentliggørelse.
- (221) Kommissionen foreslår på grundlag af traktatens artikel 108, stk. 1, medlemsstaterne følgende passende foranstaltninger:
- a) Medlemsstaterne skal om nødvendigt ændre deres eksisterende støtteordninger for at bringe dem i overensstemmelse med bestemmelserne i afsnit 7.1. i disse retningslinjer senest tolv måneder efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende.
  - b) Medlemsstaterne bør give deres udtrykkelige, ubetingede samtykke til de foreslåede passende foranstaltninger (inklusive ændringer) i litra a) senest to måneder efter datoen for offentliggørelsen af disse retningslinjer i Den Europæiske Unions Tidende. Modtager Kommissionen ikke noget svar, vil den antage, at den pågældende medlemsstat ikke kan tilslutte sig de foreslåede foranstaltninger.

---

¹²⁹ EUT C 119 af 22.5.2002, s. 22.